

Spis treści

Wykaz załączników:

Tabela 1. Zestawienie realizowanych zadań wraz z oceną punktową.

Załącznik nr 1. Wykaz pomników przyrody.

Załącznik nr 2. Parametry zanieczyszczenia powietrza oraz parametry meteorologiczne zmierzone w latach 2007-2011 na stacji przy ul. Piłsudskiego w Dzierżoniowie.

1. Wstęp.

Program ochrony środowiska dla miasta Dzierżoniowa jest programem sektorowym z zakresu ochrony środowiska. Realizacja zadań i osiągnięcie celów zawartych w Programie gwarantuje realizację zasady zrównoważonego rozwoju Gminy Miejskiej Dzierżoniów. Program został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Dzierżoniowa nr LXV/393/10 z dnia 25 października 2010r. Zgodnie z polityką środowiskową oraz wizją określoną w Programie działania skoncentrowane są w sześciu obszarach: gospodarka wodno-ściekowa, tereny zieleni miejskiej i miejsca aktywnego wypoczynku, gospodarka odpadami komunalnymi (szczegółowe cele i zadania w zakresie gospodarki odpadami zawarte są w Planie Gospodarki Odpadami dla Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego), uciążliwości związane z transportem i emisją zanieczyszczeń do powietrza, edukacja ekologiczna,

zarządzanie środowiskowe. Na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów realizujących zadania zawarte w Programie zostało sporządzone niniejsze sprawozdanie, na podstawie którego można ocenić stopień realizacji zadań i osiągnięcia celów, rozbieżności pomiędzy planowanymi celami a osiąganymi rezultatami. W sprawozdaniu została zamieszczona także informacja o stanie środowiska naturalnego (informacja została sporządzona na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Dzierżoniowie).

2. Gospodarka wodno-ściekowa.

Główną rzeką przepływającą przez Dzierżoniów jest rzeka Piława, która jest prawobrzeżnym dopływem Bystrzycy. Długość rzeki wynosi 45,6 km. Rzeka ma swoje źródło w okolicy wsi Kluczowa. Rzeka Piława jest bezpośrednim lub pośrednim odbiornikiem ścieków odprowadzanych z oczyszczalni ścieków położonych w Dzierżoniowie, Bielawie, Pieszycach, Piławie Górnej i Mościsku. Do oczyszczalni, które odprowadzają ścieki bezpośrednio do Piławy zaliczamy:

- 1) mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię w Piławie Górnej,
- 2) mechaniczno – biologiczną z podwyższonym stopniem usuwania biogenów oczyszczalnię w Dzierżoniowie,

Do oczyszczalni, które odprowadzają ścieki do dopływów rzeki Piławy zaliczamy:

- 1) mechaniczno-biologiczną z podwyższonym stopniem usuwania biogenów oczyszczalnię w Bielawie odprowadzającą ścieki do potoku Brzęczek,
- 2) mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię w Pieszycach odprowadzającą ścieki do Pieszyckiego Potoku (oczyszczalnia przewidziana jest do likwidacji),
- 3) mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię w Mościsku odprowadzającą ścieki do Gniłego Potoku.

Badania monitoringowe jakości rzeki Piława prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, zgodnie z przyjętym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Dolnośląskiego. Jakość wody w rzece Piławie bada się w dwóch przekrojach pomiarowych:

- 1) powyżej ujścia Gniłego Potoku – 23,4 km (powiat dzierżoniowski)
- 2) ujście do Bystrzycy - miejsce pomiaru Biegoszów (powiat świdnicki).

Na stan zanieczyszczenia rzeki Piławy i jej dopływów ma wpływ m.in. jakość ścieków odprowadzanych z oczyszczalni ścieków i stopień skanalizowania miejscowości zlokalizowanych w dorzeczu rzeki. Podstawowym zadaniem z zakresu gospodarki wodno-ściekowej jest realizacja przez Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. (WiK Sp. z o.o.) przedsięwzięcia pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego – etap I”. Przedsięwzięcie

zostało zgłoszone do unijnego programu Funduszu Spójności i uzyskało dofinansowanie. 21 czerwca 2011 roku została podpisana umowa o dofinansowanie. Beneficjentem projektu jest Spółka Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. z Dzierżoniowa. Projekt współfinansuje 5 gmin z terenu powiatu dzierżoniowskiego (Gmina Miejska Dzierżoniów, Gmina Dzierżoniów, Gmina Bielawa, Gmina Pieszycy, Gmina Niemcza). Przedsięwzięcie obejmuje realizację 13 zadań, dla których uzyskano wszystkie wymagane prawem decyzje administracyjne, w tym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji oraz pozwolenia na budowę. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wiązało się z koniecznością opracowania Raportu oddziaływania na środowisko dla wszystkich zadań. Z raportu wynika, że na etapie realizacji inwestycji może mieć miejsce niewielkie oddziaływanie, charakterystyczne dla robót budowlanych. Oddziaływanie to będzie miało małe natężenie, a jego charakter będzie tymczasowy, ulegający szybkiemu rozproszeniu. W wyniku prawidłowej realizacji inwestycji nie wystąpi zagrożenie dla środowiska i nie spowoduje to także nieodwracalnych zmiany w środowisku. Realizacja inwestycji w perspektywie czasu nie będzie miała negatywnego wpływu na istniejący stan gleby, wody i powietrza. Nie przewiduje się zmiany istniejącego klimatu oraz pogorszenia walorów krajobrazowych terenu. Realizacja projektu w odniesieniu do gleby, wody, powietrza, klimatu i krajobrazu będzie miała znaczenie pozytywne, służące wyraźnej poprawie istniejącego stanu.

W Programie zostało ujętych osiem zadań inwestycyjnych istotnych dla Gminy Miejskiej Dzierżoniów. W ramach tego przedsięwzięcia w 2010r. udało się w całości zrealizować jedno zadanie inwestycyjne. W okresie kwiecień – listopad 2010r. wykonano 719,05 mb sieci kanalizacyjnej sanitarnej. Koszt wykonanych robót budowlanych wyniósł ponad 467 tys. zł. (netto). W październiku 2010r. rozpoczęto drugą inwestycję polegającą na budowie ok. 5,5 km wodociągu do Piławy Górnej poprzez Piławę Dolną. W przypadku pozostałych zadań do końca grudnia 2011 r. podpisano umowy na wykonanie robót budowlano-montażowych dla zadań:

- 1) budowa zbiorników na wodę w Pieszcach o poj. $V=2000\text{ m}^3$ – termin podpisania umowy 06.09.2011 r.,
- 2) budowa wodociągu tranzytowego Dzierżoniów – Włóki (ok. 1,7 km) – termin podpisania umowy 09.11.2011r.,
- 3) rozdział kanalizacji deszczowej od sanitarnej w Dzierżoniowie – termin podpisania umowy 03.11.2011 r.,
- 4) budowa kanalizacji sanitarnej w Pieszcach oraz kanału tranzytowego do oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie o łącznej długości ok. 7,2 km – termin podpisania umowy 09.11.2011 r.

oraz wszczęto postępowania przetargowe na wybór wykonawcy robót budowlanych dla zadań:

- 1) przebudowy SUW „CICHA” w Dzierżoniowie – termin wszczęcia postępowania przetargowego 23.12.2011 r.,

- 2) przebudowy SUW w Kamionkach – termin wszczęcia postępowania przetargowego 23.12.2011 r.,
- 3) rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie – termin wszczęcia postępowania przetargowego 23.12.2012 r.

Spośród zadań, na realizację których w 2011 r. podpisano umowy, do końca grudnia 2011 r. roboty budowlane zostały rozpoczęte na zadaniu pn: „Budowa zbiorników na wodę w Pieszcach o poj. $V=2000\text{ m}^3$ ”. W ramach tego zadania do 31.12.2011 r. wykonano:

- 317,40 m sieci wodociągowej PE-HD 315,
- wzmocnienie podłoża gruntowego z zastosowaniem kolumn cementowo gruntowych DSM pod zbiorniki wody,
- płyty denne obu zbiorników,
- zbrojenie i betonowanie zbiornika północnego (ukończono w 50%).

Stan zaawansowania rzeczowego na dzień 31.12.2011 w stosunku do całości kontraktu to ok. 34%.

Poniżej podane są inwestycje realizowane w 2011r. przez WiK Sp. z o.o. nie ujęte w Programie:

- budowa budynku socjalno-magazynowego oraz przebudowa istniejącej hali warsztatowo-garażowej na terenie bazy WiK Sp. z o.o. przy ul. Kilińskiego w Dzierżoniowie – dokończenie I etapu oraz realizacja II i III etapu zadania, położenie linii światłowodowej. Poniesione nakłady 2.297.233,38 zł.
- wymiana odcinków sieci wodociągowej wraz z przyłączami do budynków przy ul. Rzeźniczej w Dzierżoniowie. Poniesione nakłady: 690.918,23 zł.
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki z terenu WSSE Dzierżoniów w zakresie opracowania dokumentacji. Poniesione nakłady: 28.300,00 zł.
- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wraz z przyłączami do budynków w Dzierżoniowie. Poniesione nakłady łącznie 198.597,17 zł.
- wymiana przyłącza wodociągowego do budynku przy ul. Staszica o łącznej długości 14,0 mb,
- wymiana przyłączy wodociągowych do budynków przy ul. Słowiczej o łącznej długości 23,15mb,
- wymiana przyłączy wodociągowych do budynków przy ul. Wesołej o łącznej długości 190,35mb ,
- wymiana sieci wodociągowej w ul. Wrocławskiej o łącznej długości 104,0 mb,
- wymiana dwóch odcinków sieci wodociągowych $\varnothing 225\text{ PE}$ oraz $\varnothing 315\text{ PE}$ w rejonie ul. Wrocławskiej o łącznej długości 206,69 mb,

Po zrealizowaniu planowanych przedsięwzięć zostaną osiągnięte cele zawarte w priorytecie I Programu ochrony środowiska, tj.:

1. Odbiór i oczyszczanie ścieków komunalnych zgodnie z wymogami dyrektywy 91/271/EWG *dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego*.
2. Zapewnienie mieszkańcom odpowiedniej ilości i jakości wody do picia odpowiadającej standardom określonym w dyrektywie 80/778/EWG z 15 lipca 1980 r. i 98/83/EC z 3 listopada 1998 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. *w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*.
3. Ochrona głównych zbiorników wód podziemnych.
4. Ochrona obszarów chronionych zlokalizowanych w powiecie dzierzoniowskim.
5. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
6. Rozdział sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie całego miasta.

W dniu 30 kwietnia 2009r. na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego została wyznaczona aglomeracja Dzierżoniów. Aglomeracja obejmuje Gminę Miejską Dzierżoniów (z wyłączeniem ulicy Wiejskiej, gdzie ze względu na lokalizację i znaczne rozproszenie nieruchomości nie jest planowana budowa sieci kanalizacji sanitarnej) oraz część Gminy Pieszycy (bez Rościszowa, Kamionek, Bratoszowa). Zgodnie z założeniami projektowymi ścieki powstające na terenie aglomeracji będą w całości odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie. Wiązać się to będzie z koniecznością modernizacji oczyszczalni ścieków, budową sieci kanalizacji sanitarnej oraz likwidacją istniejącej oczyszczalni ścieków w Pieszcach.

Na terenie Dzierżoniowa łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 62,6 km, sieci ogólnospławnej 7,0 km, kanalizacji deszczowej 46,3 km. (w 2011r. na terenie Dzierżoniowa została wybudowana kanalizacja deszczowa o łącznej długości 3,2 km – ul. Brzegowa, Rzeźnicza, Pieszycza, Strefowa).

Liczba mieszkańców Dzierżoniowa (teren aglomeracji) korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej na dzień 31.12.2011r. wyniosła 33598 osób, liczba osób korzystających ze zbiorników bezodpływowych wyniosła 298. Poniżej podane są podstawowe informacje dotyczące gospodarki ściekowej na terenie Dzierżoniowa – dane na dzień 31.12.2011r.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej ogólnie	62,6 km
Długość sieci kanalizacji ogólnospławnej	7,0 km
Długość sieci kanalizacji deszczowej	46,3 km
Długość sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w 2011r.	0,0 km

Długość sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej w 2011r.	3,2
Ilość ścieków powstających w Dzierżoniowie	2 359 tys. m ³ /rok <i>(w 2010 wartość wynosiła 2 627 tys. m³/rok)</i>
Szacunkowy udział ścieków przemysłowych	6%
Przepustowość średnia	7.500 m ³ /dobę
Przepustowość maksymalna	18.000 m ³ /dobę

Ścieki oczyszczane w oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie odprowadzane są do rzeki Pilawy. Parametry ścieków dopływających do oczyszczalni oraz oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki badane są przez akredytowane laboratorium badania wody i ścieków Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Poniżej przedstawione są parametry ścieków mierzonych na oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie.

2011 r.	średnioroczny wskaźnik zanieczyszczenia [g/m ³]		ładunek zanieczyszczeń [kg/rok]			
		ścieki dopływające	ścieki oczyszczone	ścieki dopływające	ścieki oczyszczone	
BZT ₅		317	7,1	747572	16744	
ChZT		605	30	1426754	70748	
Zawiesina		319	10	752288	23583	
Azot ogólny (N _{og})		55,4	12,7	130648	29950	
Fosfor ogólny (P _{og})		5,5	1,3	12970	3066	

Poniższa tabela przedstawia jakość ścieków odprowadzanych w 2011 r. z oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie w okresach miesięcznych.

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaż.												

BZT ₅ gO ₂ /m ³	8	12	8	15	6	5	5,9	6	4	4	5	6,2
CHZT gO ₂ /m ³	23,3	39,9	31,7	43,5	21,4	30,1	24,8	26,7	25,6	28,3	31,7	29,9
ZAWIESINA g/m ³	8	21,2	12	20	3,2	8,4	5,6	8,4	5,6	6	8,2	13,7
AZOT og. gN/m ³	13,5	14,0	12,9	15,0	11,9	12,5	10,6	11,3	9,0	12,2	15,0	14,6
FOSFOR og. gP/m ³	0,4	1,3	1,4	2,0	0,8	1,0	1,1	2,0	2,0	1,6	1,9	0,27

Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków powoduje wytwarzanie osadów ściekowych. Ilość wytworzonych osadów ściekowych w 2011r. wyniosła 1803,958 Mg/rok tj. 587,27 Mg suchej masy/rok (w 2010r. wyniosła 2004,29 Mg/rok, tj. 517,82 Mg suchej masy/rok). Średnia zawartość suchej masy w osadach uwodnionych wynosi 31,93%. W 2011 r. wytworzone ustabilizowane komunalne osady ściekowe (kod odpadu 190805) zostały poddane następującym procesom zagospodarowania:

- rekultywacja biologiczna składowiska odpadów Stogi gm. Borów, powiat strzeliński w ilości: 1121,908 Mg (354,2 Mg s.m.),
- stosowanie osadów do uprawy roślin nie przeznaczonych do spożycia i produkcji pasz w ilości: 682,05 Mg (233,09 Mg s.m.).

Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. prowadzi stały nadzór nad ilością i jakością ścieków przemysłowych odprowadzanych do kanalizacji przez podmioty gospodarcze działające na terenie Dzierżoniowa. W okresie sprawozdawczym laboratorium WiK Sp. z o.o. przeprowadziło 35 kontrole w 10 podmiotach gospodarczych, które odprowadzają ścieki do urządzeń kanalizacyjnych. Pobrane ścieki zostały poddane analizom fizykochemicznym. Podmioty gospodarcze za przekroczenie dopuszczalnych ładunków zanieczyszczeń w ściekach określonych w umowach były obciążane karami zgodnie z obowiązującą w 2011r. taryfą.

Podmiotem odpowiedzialnym za dostarczenie wody dla mieszkańców Dzierżoniowa jest Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. Łączna ilość wody dostarczonej na teren Dzierżoniowa w 2011r. wyniosła 1.370.159 m³ (w 2010r. wyniosła 1.377.597 m³). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dzierżoniowie monitoruje jakość

wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku (Dz. U. z 2007 roku Nr 61, poz. 417 z póź. zm.). Badane parametry wody objęte są monitoringiem kontrolnym oraz monitoringiem przeglądowym. W 2011 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pobrał 103 próbki wody przeznaczonej do spożycia w kierunku badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych

(dotyczy całego powiatu dzierzoniowskiego). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny skontrolował wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Największym urządzeniem wodociągowym na terenie powiatu jest wodociąg Dzierżoniów o produkcji 2 036 577 m³/rok tj. 5 580 m³/dobę. Wodociąg zaopatruje w wodę mieszkańców miasta Dzierżoniów oraz mieszkańców gminy wiejskiej Dzierżoniów zamieszkałych w miejscowościach : Nowizna, Mościsko, Włoki, Tuszyn, Kielczyn, Jędrzejowice, Uciechów, Dobrocin, Roztocznik, Kołaczów, Byszów, Gilów, Piława Dolna- razem około 39 643 osoby.

Woda dla wodociągu dzierzoniowskiego pochodzi z 2 ujęć powierzchniowych (Jezioro Bystrzyckie w Zagórzu Śląskim i ujęcia strumyków górskich zlokalizowanych w Pieszcach) oraz 5 ujęć głębinowych. W roku 2011 w ramach monitoringu oraz nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (ujęcia i sieć wodociągu dzierzoniowskiego) pobrał 27 próbek wody w tym 27 próbek do badań fizykochemicznych i 25 mikrobiologicznych. Jakość wody kwestionowano w 3 próbkach pod względem fizykochemicznym (smak, wolny chlor). Interwencja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dzierżoniowie w przypadku kwestionowania jakości sanitarnej wody skutkowałą poprawą parametrów wody.

Mając na uwadze jakość dostarczanej wody oraz stan sanitarno-techniczny ujęć i urządzeń wodociągowych na koniec 2011 roku wodociąg Dzierżoniów został oceniony przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pozytywnie, podobnie jak w roku ubiegłym. Jakość wody na bieżąco badana jest także przez akredytowane laboratorium badania wody i ścieków Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. przy ul. Relaksowej 5 w Dzierżoniowie.

W celu poprawy jakości wody dostarczanej mieszkańcom oraz sprawnego odprowadzania ścieków w okresie sprawozdawczym Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. zrealizowała także inne zadania nie ujęte w Programie, m.in.: zakup środków trwałych wykorzystywanych w procesach uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w tym zestaw pomp dozujących podchloryn sodu dla SUW Dzierżoniów, zakup specjalistycznego samochodu wielofunkcyjnego przeznaczonego do mycia i udrażniania kanałów WUKO, zakup urządzeń do laboratorium, zakup komputerów i oprogramowania. Łącznie na w/w zadania WiK Sp. z o.o. poniósł nakłady w wysokości 1.017.457,00zł.

Ścieki deszczowe i roztopowe z terenu Dzierżoniowa odprowadzane są siecią kanalizacji deszczowej do rzeki Piława i jej dopływów (Pieszycki Potok, potok Brzęczek, potok Słocina). Łączna długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie Dzierżoniowa wynosi 46,3 km. Gmina Miejska Dzierżoniów posiada pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenu miasta Dzierżoniów. W zezwoleniu podane są m.in. dopuszczalne wartości zanieczyszczeń zawartych w wodach opadowych i roztopowych odprowadzanych kanalizacją deszczową. W celu prawidłowego funkcjonowania sieci deszczowej w 2011r. wykonano:

- czyszczenie wpustów deszczowych - 1514 szt. (wszystkie wpusty uliczne na terenie Dzierżoniowa zostały oczyszczone),

- czyszczenie kanalizacji deszczowej o łącznej długości 820 m (wytypowane odcinki kanalizacji deszczowej, w których zaobserwowano utrudnienia w odprowadzeniu wód opadowych i roztopowych),
- bieżące usuwanie awarii kanalizacji deszczowej.

Na zmniejszenie zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych z powierzchni ulic i chodników ma wpływ należyte utrzymanie ich czystości. Drogi na terenie Dzierżoniowa objęte są całoroczną umową na utrzymanie czystości oraz usuwanie śliskości podczas zimy. Usługi wykonuje Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z Dzierżoniowa, które wygrało przetarg na przedmiotową usługę. Umowa obowiązuje w latach 2010 – 2012. Należyte utrzymywanie czystości stanu nawierzchni dróg i chodników, szczególnie po okresie zimowym, ma bezpośredni wpływ na jakość odprowadzanych ścieków deszczowych. Zgodnie z uzyskanym pozwoleniem wodno prawnym dwa razy w roku z trzech punktów pomiarowych pobierane są ścieki deszczowe w celu analizy ich w zakresie normowanych wskaźników zawiesiny ogólnej i węglowodorów ropopochodnych. Z przeprowadzonych analiz wynika, że wskaźniki mieszczą się w normach i wynoszą średnio:

- zawiesina ogólna w przedziale od 10 do 34 mg/l (dopuszczalne 100 mg/l),
- węglowodory ropopochodne w przedziale od 0,04 mg/l do 0,06 mg/l (dopuszczalne 15 mg/l).

3. Tereny zieleni miejskiej i miejsca aktywnego wypoczynku.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym do obowiązków gminy należy utrzymanie terenów zielonych. Na terenie Dzierżoniowa znajdują się następujące formy zieleni miejskiej: parki, zieleńce, skwery, klomby, gazony, donice. Łączna powierzchnia urządzonych terenów zielonych utrzymywanych przez miasto wynosi około 28 hektarów. Do powierzchni tych nie są wliczone tereny zielone – rekreacyjne należące do OSiR-u, spółdzielni mieszkaniowej, ogrodów działkowych, cmentarzy, wspólnot mieszkaniowych i prywatnych podmiotów. W celu prawidłowego utrzymania czystości i porządku na gminnych terenach wyłaniany są wykonawcy tych usług w drodze zamówienia publicznego. Obecnie tereny zieleni miejskiej obsługuje Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z Dzierżoniowa. W ramach utrzymania zieleni na terenie miasta w sposób stały prowadzone są następujące prace: koszenie trawników, przycięcia żywopłotów, utrzymanie czystości chodników, alejek, trawników, podlewanie i pielęgnacja waz kwiatowych, grabienie liści, formowanie i cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów, usuwanie wiatrolomów, naprawa uszkodzonych ławek i urządzeń zabawowych. W roku sprawozdawczym na terenach zieleni miejskiej oraz w ciągach pieszych zamontowano 32 szt. ławek, 100 szt. koszy na śmieci, posadzono 72 szt. drzew oraz 374 szt. krzewów. Tereny zieleni miejskiej oraz ciągi dróg zostały upiękzone poprzez sadzenie kwiatów.

Łącznie w 2011r. posadzono 33.262 szt. kwiatów (wytypowanych jest 30 miejsc). Łącznie na utrzymanie i zakładanie terenów zielonych w 2011r. została wydatkowana kwota 517.678,56 zł.

Na dzień 31.12.2011r. na terenie Dzierżoniowa zlokalizowanych było czternaście obiektów, które decyzją wojewody lub uchwałą Rady Miejskiej zostały uznane jako pomniki przyrody ożywionej. Największą grupę drzew poddanych pod ochronę pod względem gatunku stanowi cis pospolity oraz buk pospolity. Inne gatunki drzew poddane pod ochronę to: jesion, lipa, dąb, płatan klonolistny, kasztanowiec biały oraz dąb szypułkowy. W załączniku nr 1 do sprawozdania znajduje się ich szczegółowy wykaz. Na podstawie przeprowadzonego w 2011r. przeglądu zostały wytypowane pomniki przyrody, na których zostaną w 2012r. przeprowadzone zabiegi pielęgnacyjne – na ten cel uzyskano dofinansowanie z budżetu województwa dolnośląskiego.

Największymi przedsięwzięciami z zakresu tworzenie miejsc aktywnego wypoczynku realizowanymi w latach 2007-2010 była budowa boisk sportowych w Szkole Podstawowej nr 5 i Szkole Podstawowej nr 9 w ramach programu „Bliżej boisko” oraz boiska w Gimnazjum nr 1 w ramach programu „Moje boisko ORLIK 2012”. W 2011r. zostało wybudowane nowe boisko przy Gimnazjum nr 3 przy ul. Sikorskiego w ramach programu „Moje boisko ORLIK 2012”. Na boiskach tych prowadzone są zajęcia szkolne oraz miejsca te wykorzystywane są także poza godzinami pracy szkoły. Boiska są bardzo chętnie odwiedzane nie tylko przez uczniów dzierżoniowskich szkół, ale także przez innych mieszkańców Dzierżoniowa. Na obiektach tych prowadzone są m.in. zajęcia dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach klubów sportowych.

Na terenie miasta Dzierżoniów zlokalizowanych jest 26 placów zabaw dla dzieci. Są to tereny o różnym stopniu zagospodarowania. Na części terenów zagospodarowanie ogranicza się do piaskownic i ławek, natomiast inne tereny wyposażone są w dodatkowe elementy zabawowe takie jak huśtawki, równoważnie itp. Na części terenów zlokalizowane są boiska do gier zespołowych. We wszystkich piaskownicach wymieniany jest piasek dwa razy do roku. Stan piasku kontrolowany jest przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dzierżoniowie. Co najmniej raz w roku stan techniczny placów zabaw kontrolowany jest przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Uszkodzenia elementów wyposażenia placów zabaw naprawiane są na bieżąco. Największy zakres prac na placach zabaw realizowany jest w kwietniu (kompleksowe naprawy lub likwidacje elementów zabawowych, które po okresie zimowych wymagają usunięcia, wymiana piasku w piaskownicach).

W 2011r. opracowano dokumentację projektową placu zabaw w rejonie ul. Brzegowej 129. Prace budowlane rozstały rozpoczęte na początku 2012r. i obiekt zostanie oddany do użytkowania w I półroczu 2012r.

Zadania inwestycyjne w obszarze zieleni miejskiej i miejsc aktywnego wypoczynku zapisane są w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. W dokumencie tym znajdują się szczegółowe informacje o planowanych przedsięwzięciach.

4. Minimalizowanie uciążliwości związanych z transportem i emisją zanieczyszczeń do powietrza.

Powietrze może być zanieczyszczane przez substancje gazowe, stałe lub ciekłe, znajdujące się w powietrzu w ilościach większych niż dopuszczalne wartości. Ogólnie zanieczyszczenia powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje powietrze zanieczyszczone jako takie, którego skład chemiczny może ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, roślin i zwierząt, a także na inne elementy środowiska np. wodę, glebę. Zanieczyszczenia powietrza są mobilne i mogą zanieczyszczać środowisko na dużych obszarach.

Do źródeł zanieczyszczenia powietrza zaliczamy emisje pochodzące z:

- zakładów energetycznych i przemysłowych - zaliczamy je do tzw. wysokich źródeł emisji,
- lokalnych kotłowni, indywidualnego ogrzewania budynków i mieszkań - zaliczamy je do tzw. niskich źródeł emisji,
- transportu.

Sposób zagospodarowania terenu ma bezpośredni wpływ na jakość powietrza. Większe stężenia zanieczyszczeń powietrza obserwowane są w terenach zurbanizowanych, gdzie przeważają indywidualne i lokalne systemy grzewcze (szczególnie systemy ogrzewane węglem), przy głównych ciągach komunikacyjnych oraz zakładach przemysłowych.

Na terenie Dzierżoniowa monitoring zanieczyszczenia powietrza do 2004 roku prowadzony był przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dzierżoniowie. Punkt pomiarowy zlokalizowany był w siedzibie inspekcji przy ul. Krasickiego 36 w Dzierżoniowie. W połowie 2004 roku została utworzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WIOŚ) stacjonarna stacja pomiarowa na terenie Staży Pożarnej przy ul. Piłsudskiego. Poniżej podane są parametry mierzone na stacji:

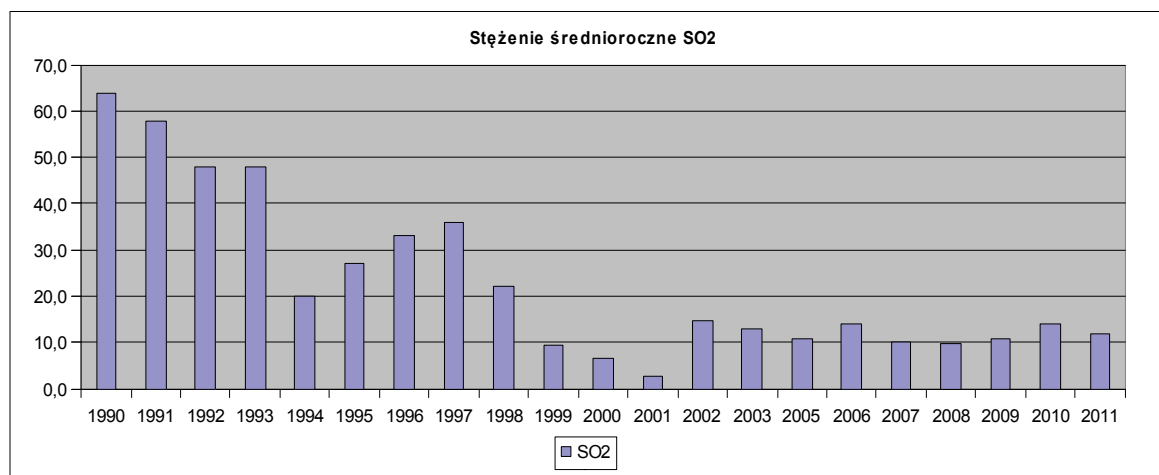
- 1) parametry zanieczyszczenia powietrza: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek azotu, tlenki azotu, pył zawieszony PM10,
- 2) parametry meteorologiczne: kierunek wiatru, prędkość wiatru, temperatura powietrza, wilgotność względna, promieniowanie całkowite, ciśnienie atmosferyczne.

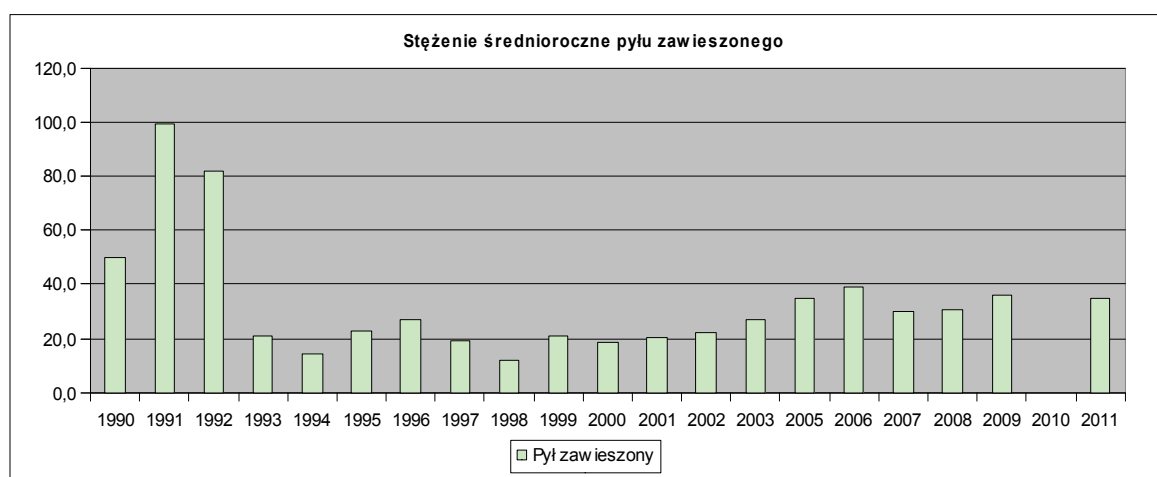
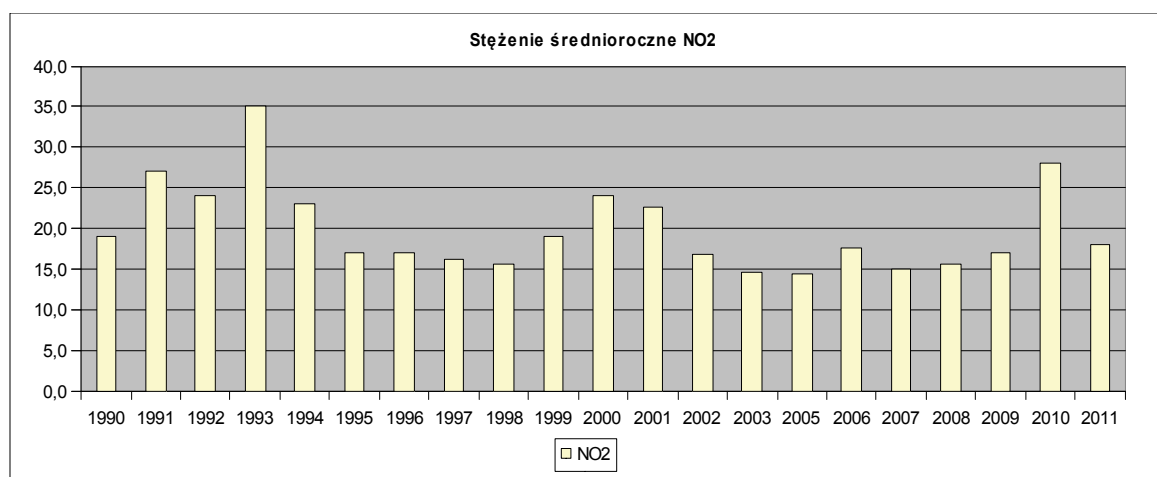
W załączniku nr 2 podane są parametry zanieczyszczenia powietrza oraz parametry meteorologiczne zmierzone w latach 2007-2011 na stacji w Dzierżoniowie (dane WIOŚ). Wyniki pomiarów prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dostępne są na stronie internetowej www.wroclaw.pios.gov.pl.

W celu pokazania zmian w zakresie zanieczyszczenia środowiska w Dzierżoniowie poniższej tabeli zostały zamieszczone wyniki pomiarów średniorocznych w latach 1990-2011.

Tab. Wyniki pomiarów średniorocznych stężeń zanieczyszczeń w latach 1990 – 2011 na terenie Dzierżoniowa.

Rok pomiarowy	Stężenie średnioroczne SO ₂ dopuszczalna norma roczna 20 µg/m³	Stężenie średnioroczne NO ₂ dopuszczalna norma roczna 40 µg/m³	Stężenie średnioroczne pył zawieszony dopuszczalna norma roczna 40µg/m³
1990	64	19	50
1991	58	27	99
1992	48	24	82
1993	48	35	21
1994	20	23	14
1995	27	17	23
1996	33	17	27
1997	35,8	16,3	18,9
1998	22,1	15,6	11,6
1999	9,5	19	20,9
2000	6,6	24,1	18,4
2001	2,6	22,6	20,2
2002	14,9	16,8	22,1
2003	13,1	14,7	26,9
2005	11,3	14,5	34,6
2006	14,1	17,6	38,9
2007	10,0	15,0	30,0
2008	9,7	15,6	25,2
2009	11,0	17,0	36,1
2010	14	28	Brak danych
2011	12	18	35

Wyniki badań wykazały:

- 1) stężenie średnioroczne SO₂ nie przekracza wartości dopuszczalnych (87% wartości dopuszczalnej); od kilku lat stężenie średnioroczne SO₂ utrzymuje się na podobnym poziomie,
- 2) stężenie średnioroczne NO₂ nie przekracza wartości dopuszczalnych (45% wartości dopuszczalnej); od kilku lat stężenie średnioroczne NO₂ utrzymuje się na podobnym poziomie; stężenia średnioroczne tlenków azotu NO_x osiągnęło w 2011r. wartość dopuszczalną wynoszącą 30 μg/m³,
- 3) średnioroczny poziom stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w granicach normy (87% wartości dopuszczalnej); stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM 10 nieznacznie spadło w porównaniu z 2009r. (brak danych jest za rok 2010); ponadnormatywny poziom 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2011r. wystąpiło w 60 przypadkach wobec dopuszczalnych 35 (dane na podstawie miesięcznych wyników zamieszczonych na stronie internetowej WIOŚ); ponadnormatywny poziom 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ występował

wyłącznie w okresie grzewczym, co świadczy o bardzo dużym wpływie instalacji grzewczych na stan powietrza atmosferycznego.

Zadaniami realizowanymi w 2011r. przez Gminę Miejską Dzierżoniów w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń do powietrza były przedsięwzięcia termomodernizacyjne:

- a) dokończenie termomodernizacji w Szkole Podstawowej nr 5. W celu ograniczenia zużycia energii budynek szkoły został ocieplony, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, ocieplono stropodach oraz zamontowano kolektory słoneczne. Zgodnie z audytem energetycznym dzięki tym pracom będzie można rocznie ograniczyć zużycie energii o 279,1 MWh i ograniczyć emisję 133 935 kg CO₂; w 2011r. koszt prac termomodernizacyjnych wyniósł - 252106,21 zł.
- b) realizacja przedsięwzięcia związanego z termomodernizacją obiektu budynku Szkoły Podstawowej nr 3 (termomodernizacja ścian, dachu i stolarka okienna, remont instalacji centralnego ogrzewania – zakres prac zrealizowano w 60%) w 2011r. koszt prac termomodernizacyjnych wyniósł - 417164,86 zł.
- c) realizacja przedsięwzięcia związanego z rozbudową i termomodernizacją obiektu Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury. Po zrealizowaniu przedsięwzięcia, wg audytu energetycznego, przewiduje się uzyskać rocznie oszczędność 76,6 MWh i ograniczyć emisję 15 256 kg CO₂ – wyliczenia dotyczą starego obiektu,

W tabeli nr 1 została zamieszczona szczegółowa informacja o stopniu realizacji poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu termomodernizacji. Ponadto w okresie sprawozdawczym:

- a) został przygotowany projekt regulaminu umożliwiającego uzyskanie dofinansowania w przypadku wymiany małoefektywnych instalacji węglowych grzewczych na bardziej ekologiczne systemy grzewcze. Regulamin został przyjęty przez Radę Miejską Dzierżoniowa w lutym 2012r. Pierwsze wnioski w zakresie zmiany sposobu ogrzewania będą realizowane w 2012r.
- b) w celu ograniczenia emisji wtórnej cały rok prowadzone są zadania związane należytym utrzymaniem czystości nawierzchni dróg, chodników i parkingów. Zakres umowy obejmuje m.in. systematyczne oczyszczanie mechaniczne i ręczne w/w terenów. Podmiot wykonujący usługę mechanicznego oczyszczania wykorzystuje m.in. sprzęt umożliwiający czyszczenie metodą mokrą,
- c) Straż Miejska przeprowadziła 62 interwencje w zakresie zgłaszanych przez mieszkańców uciążliwości dotyczących spalania odpadów na otwartej przestrzeni oraz w paleniskach domowych — 8 osób zostało ukaranych mandatami karnymi,
- d) przy projektowaniu planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się między innymi:

- dla poszczególnych terenów ustalane są m.in. wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej (zapisy w planie zapewniają tworzenie terenów zielonych na poszczególnych działkach, dzięki czemu chroni się tereny przed całkowitym utwardzeniem),
 - dla dróg ustala się wymóg umieszczania zieleni w pasie drogowym (np. w formie szpalerów drzew),
 - planowane są nowe ogólnie dostępne tereny zielone tam, gdzie jest to uzasadnione,
 - linie zabudowy projektowane są w sposób zapewniający "przewietrzanie" miasta,
- e) Urząd Miasta po raz czwarty zorganizował Dni Inteligentnej Energii, w trakcie których informowano mieszkańców o racjonalnym użytkowaniu energii, odnawialnych źródłach energii, zasadach dofinansowania instalacji solarnych z NFOŚiGW; w ramach tego przedsięwzięcia zachęcano także mieszkańców do selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – za przyniesione przez mieszkańców odpady przekazywano nieodpłatnie krzewy,
- f) Straż Miejska w Dzierżoniowie na bieżąco prowadzi kontrole placów budów w zakresie zanieczyszczenia dróg wyjazdowych. W 2011r. Straż Miejska w 17 przypadkach stwierdziła zanieczyszczenie dróg. W 13 przypadkach interwencje zakończyły się upomnieniami, w 4 przypadkach zastosowano formę mandatową. W każdym przypadku kierownik budowy został zobowiązany do natychmiastowego uprzątnięcia jezdni. Wykonanie prac było skontrolowane przez Straż Miejską,
- g) w Urzędzie Miasta prowadzony jest monitoring zużycia nośników energetycznych w jednostkach gminnych takich jak: przedszkola, szkoły, żłobek, OSiR, DOK, biblioteka, itp.
- h) opracowany został dokument pn. „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii dla miasta Dzierżoniów – SEAP (dokument został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Dzierżoniowa); dokument zawiera działania, które należy zrealizować aby ograniczyć emisję CO₂,
- i) opracowany został dokument pn. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Dzierżoniów”. Po przeprowadzeniu pełnej procedury związanej z uzyskaniem stosownych opinii dokument zostanie w 2012r. przedłożony Radzie Miejskiej Dzierżoniowa celem podjęcia stosownej uchwały,
- j) w ramach programu EKO-GMINA zostały opracowane dokumenty : „Strategia Rozwoju energetycznego ze szczególnym uwzględnieniem OZE dla miasta Dzierżoniów”, „Plan oszczędności energii dla miasta Dzierżoniów” oraz „Audyt energetyczny dla miasta Dzierżoniów”,
- k) Urząd Miasta przeprowadził szkolenie szefów placówek gminnych w zakresie monitoringu zużycia energii i gospodarowania energią.

Zadania termomodernizacyjne realizowane są także przez Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie w ramach projektu pn. „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Powiatu Dzierżoniowskiego – II etap. W ramach tego projektu w 2011r. na terenie Dzierżoniowa wykonano

prace termomodernizacyjne II Liceum Ogólnokształcącego w Dzierżoniowie (budynek B). W ramach tego przedsięwzięcia ocieplono ściany zewnętrzne, stropodach, wymieniono stolarkę drzwiową i okienną oraz wymieniono instalację centralnego ogrzewania.

Zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa dolnośląskiego na lata 2010-2012” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu obejmuje badaniami wybrane obszary województwa w zakresie klimatu akustycznego wokół dróg krajowych i wojewódzkich oraz ulic w obszarach zabudowanych. Głównym założeniem wykonywanych pomiarów akustycznych jest określenie warunków panujących w bezpośrednim sąsiedztwie tras komunikacyjnych i uzyskanie informacji o uciążliwości akustycznej analizowanych ciągów komunikacyjnych. W 2011r. pomiary przeprowadzono w 65 punktach zlokalizowanych na terenie powiatów wrocławskiego, lubińskiego, milickiego, jeleniogórskiego, złotoryjskiego oraz zgorzeleckiego. W 2010r. WIOŚ objął badaniami wybrane obszary powiatów: jaworskiego, strzelińskiego, wałbrzyskiego i ząbkowickiego. Na obszarze powiatu dzierżoniowskiego i Dzierżoniowa badania były prowadzone w 2009r. W 2009r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził pomiary hałasu w trzynastu punktach na terenie powiatu dzierżoniowskiego. W Dzierżoniowie badania zostały przeprowadzone w trzech punktach, tj. ul. Świdnicka (natężenie ruchu 855 poj/h) oraz dwa punkty na ul. Ząbkowickiej (natężenie ruchu 608 poj/h). W tabeli poniżej przedstawiono dane uzyskane w wyniku pomiarów.

Lp.	Lokalizacja	Natężenie ruchu poj/h ogółem	Natężenie ruchu poj/h ciężarowych	$L_{Aeq,T}$ (dB) na granicy terenu chronionego	Odległość terenu chronionego od krawędzi jezdni (m)
1	Ząbkowicka (wyjazd w kierunku Ząbkowic)	608	52	67,9	8,0
2	Ząbkowicka 57	608	52	69,8	5,0
3	Świdnicka (droga wyjazdowa w kierunku Świdnicy)	855	34	64,8	8,0

$L_{Aeq,T}$ - równoważny poziom dźwięku w dB

Badania przeprowadzone w 2009r. na terenie powiatu dzierżoniowskiego przez WIOŚ wykazały, że w dwunastu punktach nie dotrzymana była wartość dopuszczalna dla pory dnia, która wynosi 60dB. Najwyższe przekroczenie odnotowano przy drodze nr 8 Wrocław – Ząbkowice Śląskie w Łagiewnikach (72,8 dB) natomiast najniższe w Przyszczynie Zdrój przy ul. Zdrojowej 57,6 dB (nie została przekroczona wartość dopuszczalna). W przypadku Dzierżoniowa stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu o wartości od 6,4 do 9,8 dB.

Do końca 2009 roku na terenie powiatu dzierżoniowskiego funkcjonowały odrębne systemy komunikacji lokalnej organizowane przez Gminę Miejską Dzierżoniów oraz Gminę Bielawa Nieefektywne i kłopotliwe dla mieszkańców funkcjonowanie odrębnych systemów komunikacyjnych

spowodowało konieczność wypracowania wspólnej polityki transportowej dla powiatu dzierzoniowskiego. Z inicjatywy Burmistrza Dzierżoniowa powołano komisję złożoną z przedstawicieli zainteresowanych gmin, której efektem prac było doprowadzenie do podpisania porozumienia między wszystkimi zainteresowanymi gminami i wyłonienie jednego operatora, którym jest Gmina Bielawa. Dzięki nowej organizacji komunikacji publicznej uzyskano:

- jednolity system biletowy,
- jednolite zasady ulg i zwolnień,
- możliwość zakupu biletu komunikacji miejskiej przy użyciu telefonu komórkowego poprzez wprowadzenie systemu Mobilet,
- zawarcie umów z przewoźnikami przez jednego operatora,
- wstępna analiza kursów na poszczególnych liniach i dostosowanie kursów oraz taboru do potrzeb,
- poprzez zapisy w umowach wymuszenie na przewoźnikach sukcesywnej zmiany taboru na nowszy – w 2011r. przewoźnicy obsługujący komunikację miejską wymienili łącznie 9 autobusów. W chwili obecnej autobusy wykorzystywane w zakresie transportu publicznego na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów zostały wyprodukowane w latach 1992-2010.

W 2011r. Gmina Miejska Dzierżoniów na organizację komunikacji miejskiej wydatkowała kwotę 1.616.770,44 zł.

Ograniczenia uciążliwości i zagrożeń wynikających z ruchu samochodowego uzyskiwane jest m.in. poprzez wprowadzanie zmian organizacji ruchu w zakresie parkowania pojazdów, wprowadzania ruchu jednokierunkowego, ograniczenia tonażu, itp. Prace te realizowane są na bieżąco. Uciążliwości komunikacyjne uzależnione są także od stanu technicznego dróg. Dlatego też w Programie zawartych jest wiele inwestycji drogowych mających na celu modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych. Do głównych inwestycji drogowych realizowanych w 2011r. na terenie Dzierżoniowa można zaliczyć: modernizację ul. Brzegowej, remont ul. Piastowskiej – od ul. Złotej do ul. Daszyńskiego (w 2011r. zostały rozpoczęty remont ulicy Piastowskiej od ul. Złotej w kierunku Świdnicy), modernizacja ul. Rzeźniczej na odcinku od Ul. Korczaka do ul. Piłsudskiego. Głównym partnerem naszej gminy w zakresie modernizacji dróg jest Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu. Poza działaniami inwestycyjnymi na drogach prowadzone są na bieżąco remonty częściowe. W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenia uciążliwości ubytki w nawierzchni jezdni usuwane są systematycznie. Największe uszkodzenia nawierzchni jedni obserwowane są po okresie zimowym. Remonty częściowe dróg i chodników wykonywane są poprzez:

- wbudowanie mieszanki mineralno-asfaltowej na gorąco,

- wbudowanie mieszanki mineralno – asfaltowej na zimno, wykonywane w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych,
- regulację studni kanalizacyjnych w jezdniach i chodnikach,
- ulepszanie dróg gruntowych przy użyciu materiałów typu frezowina.

W ciągu 2011r. wbudowano łącznie ponad 892 tony (w 2010r. -700 ton) masy mineralno asfaltowej. Łącznie na remonty cząstkowe wydatkowano kwotę 613.416 zł.

Na terenie Dzierżoniowa realizowane są także przedsięwzięcia w zakresie zwiększenia ilości i długości tras rowerowych. W ramach tego zadania w latach poprzednich została wykonana koncepcja pn. „Drogi rowerowe w granicach miasta Dzierżoniowa”. Realizacja ścieżek rowerowych ujęta jest w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym obejmującym inwestycje miejskie planowane do realizacji do 2022r. Przedsięwzięcia w zakresie budowy ścieżek rowerowych realizowane są etapowo. Dużym utrudnieniem w budowie ścieżek rowerowych jest istniejąca infrastruktura techniczna, która w wielu przypadkach uniemożliwia budowę wyodrębnionych ścieżek rowerowych. W 2011r. została oddana do użytkowania trasa rowerowa wzdłuż ulicy Rzeźniczej o długości 880 metrów oraz przy ul. Brzegowej na odcinku 300 metrów. Łączna długość ścieżek rowerowych na terenie Dzierżoniowa wynosi 11.155 metrów.

5. Edukacja ekologiczna.

Stałym punktem propagowania świadomości ekologicznej jest organizowana od 1992r. Miejska Olimpiada Ekologiczna. W 2011r. olimpiada odbyła się w kategorii szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Zakres tematyczny olimpiady, jak co roku, obejmował zagadnienia związane z ochroną powietrza, ochroną gruntów, gospodarką odpadami, gospodarką wodno-ściekową, parkami narodowymi, światem roślin i zwierząt. Część pytań konkursowych dotyczy spraw ochrony środowiska Dzierżoniowa i okolic.

Burmistrz Miasta jest organizatorem konkursu pn. „Zbieramy w szkole makulaturę”. Celem konkursu jest promocja selektywnej zbiórki surowców wtórnych wśród najmłodszych mieszkańców Dzierżoniowa. W konkursie przyznawane są nagrody dla najlepszych placówek oświatowych oraz nagrody indywidualne dla najlepszych uczniów i przedszkolaków

Zestawienie ilości zbieranej w szkołach makulatury.

Rok	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Papier i tektura zbierana w szkołach (tony)	50,7	75,2	87,10	100,08	83,83	73,61	76,65	55,45

W roku szkolnym 2003-2004 Burmistrz po raz pierwszy ogłosił konkurs pn. „Zbieramy zużyte baterie”. Celem konkursu jest zaangażowanie dzieci do tworzenia nowego systemu gospodarki odpadami wytwarzanymi w gospodarstwach domowych i wyselekcjonowanie jak największej ilości zużytych baterii z odpadów komunalnych, co w konsekwencji wpłynie na zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko. W konkursie przyznawane są nagrody dla najlepszych placówek oświatowych oraz nagrody indywidualne dla najlepszych uczniów i przedszkolaków.

Zestawienie ilości zbieranych zużytych baterii.

Rok	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Ilość baterii (sztuki)	22.414	35.379	49.107	65.597	67.952	100.865	137.535	118.462

Cyklicznie odbywają się spotkania ekologa miejskiego w szkołach i przedszkolach, na których poruszane są problemy ochrony środowiska Dzierżoniowa i okolic. Ekolog miejski cyklicznie spotyka się z nauczycielami szkół podstawowych, na których są omawiane wspólne projekty z zakresu ochrony środowiska. Urząd Miasta corocznie koordynuje ogólnoswiatową akcję „Sprzątanie Świata”. W ramach tego przedsięwzięcia Urząd Miasta przekazuje dzierżoniowskim szkołom worki na odpady, rękawice oraz odbiera odpady zebrane przez uczestników akcji. Dla uczniów szkół podstawowych, którzy najbardziej angażują się w działania ekologiczne organizowane są wycieczki o tematyce przyrodniczej.

Na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta w Dzierżoniowie znajduje się zakładka poświęcona zagadnieniom ochrony środowiska. Na stronie tej znajdziemy m.in. Program ochrony środowiska dla miasta Dzierżoniowa, Plan gospodarki odpadami dla Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego, sprawozdania z Programu i Planu, wykaz wniosków, postanowień i decyzji dotyczących postępowań z zakresu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, informacje o prowadzonych ocenach oddziaływania na środowisko, informacje o udziale społeczeństwa w ocenach oddziaływania na środowisko. Informacje z zakresu ochrony środowiska przekazywane są mieszkańcom także poprzez lokalne media.

6. Zarządzanie środowiskowe.

W Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie od 2006r. funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania obejmujący jakość, środowisko oraz bezpieczeństwo i higienę pracy. W pierwszych latach funkcjonowania systemu zakres normy środowiskowej obejmował wyłącznie działania realizowane w obiekcie urzędu. W 2010r. została uchwalona nowa polityka środowiskowa, która rozszerzyła zakres funkcjonowania systemu środowiskowego na obszar całego miasta (dotyczy działań realizowanych przez Urząd Miasta). W wyniku analizy realizowanych zadań zostały określone

nowe aspekty środowiskowe oraz nowe cele i zadania środowiskowe, które zostały opisane w Programie ochrony środowiska dla miasta Dzierżoniowa.

Skutecznym narzędziem prewencyjnym umożliwiającym ocenę środowiskową przyszłych przedsięwzięć jest proces wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzony przez Burmistrza Dzierżoniowa. Realizacja przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Działania te mają za zadanie wyeliminować lub ograniczyć wpływ przyszłych przedsięwzięć na środowisko. Decyzje środowiskowe wydawane są w pierwszym etapie planowania inwestycji tj. przez uzyskaniem decyzji lokalizacyjnej i decyzji na budowę. W latach 2005-2011 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zostały wydane dla następujących typów przedsięwzięć: budowa zakładów przemysłowych, w szczególności na terenie WSSE, stacji bazowych telefonii komórkowej, sklepów wielkopowierzchniowych, dróg, wodociągów, kanalizacji deszczowej i sanitarnej, warsztatów samochodowych. O konieczności uzyskania decyzji środowiskowych decyduje rodzaj planowanego przedsięwzięcia, jego zakresu oraz lokalizacja. Szczegółowy wykaz rodzaju inwestycji, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji środowiskowej, określony jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010r. Nr 213, poz. 1397). W 2011r. prowadzonych było łącznie 8 postępowań z tego zakresu.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należą także do administracyjnych narzędzi służących m.in. do eliminowania lub ograniczania uciążliwości dla ludzi i środowiska planowanych przedsięwzięć. Obligatoryjnym elementem procesu sporządzania planu jest prognoza oddziaływania na środowisko, która zawiera m.in. opis istniejącego stanu środowiska na obszarze objętym planem, opis wpływu planu na środowisko, rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, przewidywane znaczące oddziaływania. Poniżej podane są plany uchwalone w 2011r. przez Radę Miejską Dzierżoniowa:

- 1) uchwała Nr IV/30/11 z dnia 31 stycznia 2011 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Świdnickiej w Dzierżoniowie, pomiędzy osiedlem Zielonym a granicą miasta z Nowizną
- 2) uchwała NR IV/31/11 z dnia 31 stycznia 2011 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Piastowskiej w Dzierżoniowie, pomiędzy ul. Rzeźniczą a Sikorskiego
- 3) uchwała NR IV/32/11 z dnia 31 stycznia 2011 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru w Dzierżoniowie ograniczonego ulicami: Batalionów Chłopskich, Wierzbową, Żeromskiego oraz bocznica kolejową

- 4) uchwała NR IV/33/11 z dnia 31 stycznia 2011 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego ulicami: Mierniczą, Adama Mickiewicza, Plac Konstytucji 3 Maja w Dzierżoniowie
- 5) uchwała NR X/57/11 z dnia 27 czerwca 2011 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego pomiędzy osiedlem Młodych w Dzierżoniowie a granicą miasta z Uciechowem
- 6) uchwała NR X/58/11 z dnia 27 czerwca 2011 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego ulicami: Batalionów Chłopskich, Kolejową, Generała Władysława Andersa w Dzierżoniowie
- 7) uchwała NR XII/76/11 z dnia 29 sierpnia 2011 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego ulicami: Daszyńskiego, Piłsudskiego i Rzeźniczą w Dzierżoniowie
- 8) uchwała NR XII/78/11 z dnia 29 sierpnia 2011 zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta – Osiedle Tęczowe i Osiedle Złote w Dzierżoniowie.

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko mają także takie polityki, strategie, plany lub programy w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku Urzędu Miasta ocena taka była przeprowadzona przy uchwalaniu Programu ochrony środowiska dla miasta Dzierżoniowa oraz Planu gospodarki odpadami dla Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD 7.

Głównymi organami administracji publicznej, z którymi współpracuje Urząd Miasta w zakresie środowiska są Wojewódzki Dyrektor Ochrony Środowiska, Starosta Powiatu Dzierżoniowskiego, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Powiatowy Inspektor Sanitarny, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. Zakres współpracy obejmuje opiniowanie i uzgadnianie przedsięwzięć, sprawozdawczość, wsparcie finansowe, monitorowanie stanu środowiska. Współpraca jest realizowana na bieżąco.

Działania Miejskiego Sztabu Zarządzania Kryzysowego prowadzone są zgodnie z Miejskim planem zarządzania kryzysowego. Plan ten został sporządzony przez Urząd Miasta i zatwierdzony przez Starostę Powiatu Dzierżoniowskiego, pełniącego funkcje szefa powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Plan zawiera między innymi charakterystykę zagrożeń, w tym zagrożenie powodziowe, zagrożenie wynikające z transportu materiałów niebezpiecznych, zagrożenie pożarowe, terrorystyczne, budowlane itp. W planie przedstawione jest zestawienie sił i środków możliwych do wykorzystania oraz sposób komunikowania się wszystkich stron zainteresowanych w przypadku

wystąpienia zagrożenia. Do głównych zagrożeń w przypadku Dzierżoniowa można zaliczyć podtopienia nieruchomości – podwyższenie zwierciadła wody rzeki Pilawy oraz jej dopływów. W przypadku zagrożenia powodziowego w miejskim magazynie Obrony Cywilnej znajduje się 20.000 worków, taśmy ostrzegawcze, latarki, gumowce, krótkofalówki, które służą w komunikacji osób uczestniczących w akcji powodziowej. W 2011r. nie wystąpiły wezbrania rzeki Pilawy oraz jej dopływ, które spowodowałyby zagrożenie dla mieszkańców Dzierżoniowa (w 2010r. wystąpiło jedno podwyższenie zwierciadła rzeki Pilawy powyżej stanu alarmu powodziowego - stan alarmowy wynosi 220 cm na wodomierzu przy ul. Kopernika). Zgodnie z przyjętym planem, w przypadku zagrożenia powodziowego, prowadzony jest stały monitoring zwierciadła wody. W 2011r. w ramach ćwiczeń była przeprowadzona akcja ewakuacyjna pracowników i klientów Urzędu Miasta (obiekt Ratusza). W 2010r. były przeprowadzone ćwiczenia w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń, w których brały udział służby ratownicze i jednostki administracji publicznej (Straż Pożarna, Komenda Powiatowa Policji, Pogotowie Ratunkowe, Areszt Śledczy, Urząd Miasta w Dzierżoniowie, Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie, Straż Miejska). Ćwiczenia związane były z zagrożeniem powstałym m.in. z wyniku pożaru i wybuchu materiałów chemicznych znajdujących się w zakładzie ORION w Dzierżoniowie. Celem tych ćwiczeń była synchronizacja działań wszystkich jednostek i sprawdzenie skuteczności procedur, które w takich sytuacjach są wykorzystywane. Działania w tym zakresie prowadzone są cyklicznie.

W okresie sprawozdawczym został rozbudowany miejski system alarmowy posiadający syreny dźwiękowe, które mogą być wykorzystywane jako syreny alarmowe oraz mogą służyć także do ostrzegania głosowego (w 2011 została zamontowana jedna syrena na terenie Sudeckiej Komunikacji Autobusowej przy ul. Batalionów Chłopskich). Łącznie system obejmuje sześć syren oraz centralę znajdującą się w Urzędzie Miasta. Lokalizacja syren: wieża kościoła przy ul. Nowowiejskiej, ciepłownia miejska przy ul. Złotej, gimnazjum przy ul. Sikorskiego, wieża Ratusza, budynek Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. przy ul. Kilińskiego, budynek Sudeckiej Komunikacji Autobusowej.

W celu ograniczenia zagrożenia powodziowego cyklicznie prowadzone jest oczyszczanie koryta rzeki Pilawy z odpadów wielkogabarytowych. Poza tym w okresie sprawozdawczym były prowadzone prace w zakresie usunięcia samosiejek drzew i krzewów, które znacznie ograniczają przepustowość koryta, a także powodują uszkodzanie murów kamiennych. Oczyszczanie rzeki przeprowadzono na całej długości rzeki na terenie Dzierżoniowa. Poza tym prowadzono także prace w zakresie konserwacji i rekonstrukcji systemów melioracyjnych. W okresie od czerwca do sierpnia 2011r. w ramach prac zleconych firmie zewnętrznej zostały oczyszczone rowy melioracyjne o łącznej długości 2436 metrów. Koszty przedsięwzięcia wyniosły – 35868 zł , z czego 18307,03 zł uzyskano jako dofinansowanie z budżetu województwa dolnośląskiego. W celu zwiększenia zakresu konserwacji systemów melioracyjnych miasto podpisało porozumienie z Aresztem Śledczym w Dzierżoniowie, w ramach którego skazani oczyszczają rowy melioracyjne - w 2011r. długość rowów

oczyszczonych przez skazanych wyniosła 1480 metrów. Łączna długość oczyszczonych rowów w 2011r. wyniosła 3.916 metrów.

Zadania z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami należą do zadań własnych gminy. Obowiązki w tym zakresie określone są w ustawie o ochronie zwierząt oraz w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zadanie z zakresu opieki nad bezdomnymi psami realizowane jest wspólnie z innymi gminami. W ramach współpracy pomiędzy Gminą Miejską Dzierżoniów, Gminą Bielawa oraz Gminą Dzierżoniów w dniu 17 listopada 2011r. został ogłoszony wspólny konkurs na realizację zadania publicznego w zakresie zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom na terenie w/w gmin. W wyniku ogłoszonego konkursu komisja konkursowa składająca się z przedstawicieli gmin wybrała ofertę Stowarzyszenia Przyjaciół Zwierząt AZYL z Dzierżoniowa. W dniu 28 grudnia 2011r. została podpisana umowa pomiędzy gminami a Stowarzyszeniem Przyjaciół Zwierząt AZYL w ramach której Stowarzyszenie będzie wykonywało m.in. odłów psów i umieszczanie ich w schronisku dla zwierząt AZYL przy ul. Brzegowej w Dzierżoniowie, zapewniało zwierzętom opiekę weterynaryjną, utrzymywało w należytym stanie obiekty schroniska. Zadaniem Stowarzyszenia jest także prowadzenie działań w zakresie adopcji psów bezdomnych utrzymywanych w schronisku. Umowa zawarta jest na okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2014r. Gmina Miejska Dzierżoniów na ten cel przeznaczy rocznie 96.000 zł.

W celu ograniczenia bezdomności zwierząt Stowarzyszenie w 2011r. w ramach prowadzenia schroniska przeprowadziło 139 sterylizacji suk przebywających w schronisku. Corocznie schronisko jest kontrolowane przez Powiatowy Inspektorat Weterynaryjny (w 2011r. przeprowadzone zostały 4 kontrole schroniska oraz 2 kontrole miejsca przetrzymywania padłych zwierząt –wynik wszystkich kontroli był pozytywny). W 2011r. z terenu Dzierżoniowa trafiło do schroniska łącznie 100 psów. W celu poprawy warunków przetrzymywania zwierząt Stowarzyszenie prowadzi od wielu lat modernizację i remonty obiektów schroniska. W 2011r. do głównych zadań modernizacyjnych należy zaliczyć wykonanie i wyposażenie ambulatorium w budynku nr 1, wykonanie remontu holu w budynku nr 3 oraz wymiana części kójców. W latach poprzednich wykonano termomodernizację wszystkich obiektów oraz zamontowano nowy system centralnego ogrzewania.

Zgodnie z przyjętą procedurą skierowanie psa do schroniska odbywa się na zlecenie Straży Miejskiej, które musi być poprzedzone czynnościami w zakresie stwierdzenia, czy faktycznie pies jest zwierzęciem bezdomnym, czy też posiada właściciela, który w nienależyty sposób nadzoruje swojego psa. Czynności sprawdzające prowadzone są każdorazowo przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej. W wielu wypadkach podjęte czynności przez Straż Miejską skutkują odnalezieniem właściciela, a tym samym brakiem konieczności skierowania psa do schroniska. Taka procedura skutkuje ograniczeniem ilości psów przebywających w schronisku, a także dyscyplinuje właścicieli psów w zakresie prawidłowego utrzymywania psów.

Na terenie Dzierżoniowa prowadzony jest program elektronicznej identyfikacji psów. Mieszkańiec Dzierżoniowa ma obowiązek oznakowania własnego psa. Zabieg czipowania

prowadzony jest we wszystkich lecznicach dla zwierząt w Dzierżoniowie. Na podstawie indywidualnych numerów prowadzona jest baza danych właścicieli psów. W przypadku zagubienia psa i skierowaniu go do schroniska jest możliwość szybkiego odnalezienia właściciela psa. Na dzień 31.12.2011r. w bazie danych zarejestrowanych jest 1601 psów- w 2011r. oznakowano 109 psów.

Miasto od kilku lat prowadzi działania w zakresie ograniczania bezdomności kotów poprzez prowadzenie zabiegów sterylizacji kotów wolnożyjących. Największą grupą kotów poddawanych sterylizacji są koty bezdomne przebywające na terenach ogrodów działkowych. W 2011 roku zabiegom sterylizacji zostało poddanych 128 kotów. Dzięki tym zabiegom znacznie ogranicza się populację kotów wolnożyjących.

7. Wnioski.

Zestawienie realizowanych zadań wraz z oceną punktową zostało przedstawione w tabeli nr 1 stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania.

Łączna ilość zadań ujętych w Programie (z wyłączeniem priorytetu III „Gospodarka odpadami komunalnymi” – obszar ten ujęty jest w Planie gospodarki odpadami dla Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD – 7) wynosi 67 z tego 50% stanowią zadania inwestycyjne. Największą grupę zadań inwestycyjnych stanowią przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz drogownictwa. Zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki wodno – ściekowej realizowane są przez Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. (WiK Sp. z o.o.) w ramach przedsięwzięcia pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego – etap I”. Wszystkie inwestycje posiadają pełną dokumentację projektową wraz z pozwoleniami na budowę. W 2011r. przedsięwzięcie to uzyskało dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności. Najbardziej zaawansowanym zadaniem pod względem rzeczowo-finansowym jest przedsięwzięcie dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej w Dzierżoniowie. Kanalizacja została wybudowana w całości i w 2011r. rozpoczęły się pierwsze przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. W roku sprawozdawczym trwała rozpoczęta w październiku 2010 budowa wodociągu Dzierżoniów – Piława Górna. W przypadku pozostałych przedsięwzięć pod koniec 2011r. zostały rozpoczęte procedury przetargowe na wyłonienie wykonawców i rozpoczęcie prac planuje się w I półroczu 2012r. Analizując stopień zaawansowania zadań zawartych w tym priorytecie można wskazać, że cele określone w Programie są nadal aktualne i możliwe do osiągnięcia w zaplanowanym czasie.

Najdroższym przedsięwzięciem ujętym w priorytecie II jest budowa centrum treningowo-pobytowego na terenie OSiR w Dzierżoniowie. Mając na uwadze zakres zaplanowanych zadań, przedsięwzięcie może być zrealizowane wyłącznie w przypadku znacznego dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Podobnie jest z przedsięwzięciem związanym z modernizacją obiektów sportowych na terenie OSiR dla potrzeb turystyki aktywnej. Z związku brakiem programów pomocowych w tym zakresie mało realnym jest wykonanie tych zadań w trakcie trwania Programu. Pozostałe zadania

inwestycyjne są możliwe do wykonania w trakcie trwania Programu. Działania pozainwestycyjne są wykonywane zgodnie z planem i nie ma konieczności ich weryfikowania. Analizując wszystkie działania prowadzone w tym obszarze można ocenić, że cele określone w Programie są nadal aktualne i możliwe do osiągnięcia.

W prioryecie IV najważniejszymi i najbardziej kosztownymi zadaniami są przedsięwzięcia związane z budową dróg. W dokumencie strategicznym, jakim jest Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2012-2022, ujęte są inwestycje drogowe, które oprócz poprawy płynności komunikacyjnej, będą miały także wpływ na osiągnięcie celu dotyczącego ograniczenia uciążliwości związanych z transportem (zanieczyszczenie powietrza i hałas komunikacyjny). Najważniejszym zadaniem z tego obszaru jest budowa południowej obwodnicy Dzierżoniowa. Wykonanie tego zadania będzie miało znaczący wpływ na zmniejszenie ruchu tranzytowego, który w chwili obecnej przebiega ulicą Piastowską i Ząbkowicką. Planowany przebieg obwodnicy: od salonu SKODA poprzez tereny przy WSSE, przecięcie drogi na Pieszycy, przecięcie drogi na Bielawę w pobliżu stacji paliw ORLEN i wpięcie do drogi na Ząbkowice za Piławą Dolną. Mając na uwadze wysoki poziom zanieczyszczeń pyłowych oraz przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu przy drogach tranzytowych realizacja obwodnicy jest jak najbardziej uzasadniona. W chwili obecnej przedsięwzięcie to jest w końcowej fazie uzgodnień projektowych i zgodnie z informacją uzyskaną od inwestora (Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu) zamknięcie dokumentacji projektowej nastąpi w 2012r. W celu ograniczenia tzw. „niskiej emisji” w 2012r. należy wdrożyć miejski „Program Małych Ulepszeń” w zakresie wymiany związanych ze zmianą tradycyjnego sposobu ogrzewania węglowego na inne bardziej przyjazne środowisku. W roku sprawozdawczym realizowane były prace termomodernizacyjne w obiektach gminnych: Szkoła Podstawowa Nr 5 (dokończenie termomodernizacji), Szkoła Podstawowa nr 3 (wykonano 60% zadania), Dzierżoniowski Ośrodek Kultury. Pozostałe obiekty przewidziane do termomodernizacji w latach następnych posiadają dokumentację projektową. Realizacja tych działań wpływa na ograniczenie poboru energii dla celów grzewczych, a tym samym ogranicza się emisję zanieczyszczeń do powietrza. Komunikacja publiczna realizowana była zgodnie z porozumieniem międzygminnym. W celu dopasowania rozkładów jazdy do oczekiwań klientów oraz w celu optymalizacji kosztów transportu w kwietniu 2011r. zostały przeprowadzone badania potoku pasażerów, na podstawie których zostały wprowadzone nowe rozkłady jazdy. Podjęcie tych działań ma istotny wpływ na stworzenie bardziej przyjaznej komunikacji miejskiej. Reasumując powyższe działania w tym obszarze są realizowane zgodnie z planem i nie ma potrzeby ich weryfikacji i zmiany celów.

Działania związane z edukacją ekologiczną (priorytet V) realizowane są głównie z dzierżoniowskimi jednostkami oświatowymi. Wysokie wyniki realizowanych zadań świadczą o dobrej współpracy Urzędu Miasta z tymi jednostkami. Zamierzenia w tym obszarze są realizowane zgodnie z planem. Cele i zadania określone w Programie są nadal aktualne i możliwe do osiągnięcia.

W obszarze zarządzania środowiskowego wykorzystywane są prewencyjne narzędzia administracyjne takie jak: decyzje środowiskowe, strategiczne oceny oddziaływania, plany przestrzennego zagospodarowania. Stosownie tych narzędzi umożliwia przeprowadzenie oceny wpływu na środowisko przedsięwzięcia na etapie jego planowania. Dokumentem opisującym sposób postępowania w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia jest dokument p.n. „Miejski plan zarządzania kryzysowego”. Urząd Miasta, podobnie jak w latach poprzednich, prowadzi działania prewencyjne w obszarze zagrożenia powodziowego, tj. prowadzone jest cykliczne usuwanie odpadów wielkogabarytowych z koryta rzeki oraz prowadzona jest konserwacja rowów melioracyjnych. Utrudnieniem działań w zakresie należytego utrzymania koryta rzeki jest brak wystarczającego zaangażowania się zarządcy rzeki, tj. Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, szczególnie w zakresie usunięcia nadmiaru rumoszu (namułu) zalegającego koryto rzeki. Zadania z zakresu ochrony nad bezdomnymi zwierzętami stanowią ważny obszar w omawianym priorytecie. Ze względu na szeroki zakres prowadzonych działań opieka nad bezdomnymi zwierzętami została wysoko oceniona. Głównymi partnerami tego procesu, dzięki którym udaje się uzyskiwać wysokie wyniki są: Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt Azyl oraz wszystkie przychodnie weterynaryjne z terenu Dzierżoniowa. Stale modernizowane schronisko dla zwierząt oferuje coraz lepsze warunki dla zwierząt, a prowadzona sterylizacja psów (sterylizacja w schronisku) oraz bezdomnych kotów znacznie ogranicza niekontrolowane rozmnażanie się zwierząt i związane z tym uciążliwości dla mieszkańców. Przedstawione powyżej działania wskazują, że zadania w obszarze zarządzania środowiskowego są realizowane i nie ma potrzeby ich weryfikacji i zmiany celów.

Reasumując powyższe można stwierdzić:

1. Średnia skala oceny wszystkich zadań realizowanych w Programie wynosi 2,89 punktu (wartość w poszczególnych obszarach: priorytet I – 2,84 (rok 2010 - 2,15); priorytet II – 2,70 (rok 2010 - 1,91) ; priorytet IV – 1,76 (rok 2010 - 1,72); priorytet V – 4,80 (rok 2010 – 4,80); priorytet VI – 4,16 (rok 2010 - 4,00). Zadania punktowane są w skali od 0 do 5 – szczegółowy sposób punktacji poszczególnych zadań znajduje się w Programie Ochrony Środowiska – załącznik nr 3. Średnia punktacja w pierwszych trzech priorytetach zamyka się w przedziale 2,50 – 3,00. Wartości te związane są z faktem, że część zaplanowanych działań dotyczy przedsięwzięć inwestycyjnych, które w dużej mierze mają pełną dokumentację projektową, a w przypadku przedsięwzięć wodnokanalizacyjnych inwestycje przeszły w fazę wyboru wykonawców i rozpoczęcia robót. Wartości te będą wzrastać w miarę zaawansowania robót. Pozostałe priorytety nie obejmują zadań inwestycyjnych i ich realizacja w większości zamyka się w cyklu rocznym, dlatego też wartości te są zdecydowanie wyższe. W 2011 roku ogólna punktacja Programu wzrosła do wartości 2,89 a tym samym osiągnęła średni poziom zaawansowania. Mając na uwadze przyjętą w Programie punktację, realizacja Programu na tym poziomie zaawansowania spowodowana jest w dużej mierze przedsięwzięciami inwestycyjnymi – jest to charakterystyczne dla pierwszych dwóch lat wdrażania Programu,

gdzie w pierwszym etapie konieczne jest przygotowanie dokumentacji projektowej. Zgodnie z przyjętymi w Programie kryteriami oceny w początkowej fazie wdrażania Programu ocena realizacji Programu powinna osiągać wartości z dolnego przedziału skali (jest to szczególnie widoczne w przypadku zadań inwestycyjnych), natomiast w końcowych latach ocena powinna oscylować w górnych przedziałach skali.

2. Aspekty środowiskowe określone w Programie nie uległy zmianom – nie ma konieczności wprowadzenia aktualizacji.
3. Nie zostały wprowadzone nowe uregulowania prawne mające wpływ na zapisy Programu.
4. Cele są aktualne i możliwe do osiągnięcia w trakcie trwania Programu - nie ma potrzeby wprowadzania działań interwencyjnych.
5. Mając na uwadze zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie przejęcia odpadów przez gminy (*końcowy termin 30 czerwca 2013r.*) oraz zmiany ustawy o odpadach (*tracą moc gminne plany gospodarki odpadami – dokumentem strategicznym w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w gminach będzie wojewódzki plan gospodarki odpadami – planowanym terminem uchwalenia wojewódzkiego planu – 30 czerwiec 2012r.*) w 2012r. za priorytetowy obszar należy uznać obszar gospodarki odpadami komunalnymi. Celem tych działań powinno być terminowe wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W ramach tych działań należy przygotować wymagane akty prawa miejscowego, które następnie będą uchwalane przez Radę Miejską Dzierżoniowa. Podjęcie stosownych uchwał umożliwi przygotowanie niezbędnych dokumentów umożliwiających przygotowanie przetargu na wybór podmiotu odbierającego odpady. Realizacja tych działań jest zgodna z polityką środowiskową.
6. Cele określone w Programie są zgodne z polityką ekologiczną państwa.
7. Polityka środowiskowa Burmistrza Dzierżoniowa jest aktualna i nie wymaga wprowadzenia zmian.

Reasumując powyższe Program ochrony środowiska jest realizowany zgodnie z przyjętymi w nim założeniami. Opisane w WIZJI (patrz Program) przyszłe relacje pomiędzy gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem przy dalszej realizacji Programu będą możliwe do osiągnięcia i zapewnią zrównoważony rozwój Dzierżoniowa.

Tabela 1. Zestawienie realizowanych zadań wraz z oceną punktową.

PRIORYTET I		
Gospodarka wodno-ściekowa. Cele 1. Odbiór i oczyszczanie ścieków komunalnych zgodnie z wymogami dyrektywy 91/271/EWG <i>dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych</i> oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. <i>w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego</i> . 2. Zapewnienie mieszkańcom odpowiedniej ilości i jakości wody do picia odpowiadającej standardom określonym w dyrektywie 80/778/EWG z 15 lipca 1980 r. i 98/83/EC z 3 listopada 1998 r. <i>w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</i> oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. <i>w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</i> . 3. Ochrona głównych zbiorników wód podziemnych. 4. Ochrona obszarów chronionych zlokalizowanych w powiecie dzierzoniowskim. 5. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych. 6. Rozdział sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie całego miasta. 7. Utrzymanie parametrów ścieków deszczowych poniżej wartości dopuszczalnej. 8. Włączenie wszystkich nieruchomości położonych w aglomeracji Dzierżoniów (miasto Dzierżoniów) do sieci kanalizacji sanitarnej.		
Zadanie	Opis zrealizowanych prac	Skala oceny
Przebudowa SUW CICHA w Dzierżoniowie	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie. Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Rozpoczęto procedurę przetargową na wybór wykonawcy.	2
Przebudowa SUW w Kamionkach	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie. Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Rozpoczęto procedurę przetargową na wybór wykonawcy.	2
Budowa zbiorników na wodę w Pieszycach o poj. V = 2000 m ³	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie. Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Wyłoniono wykonawcę robót budowlanych.	2

Budowa wodociągu tranzytowego - Dzierżonów – Włóki (ok. 1,7 km)	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie. Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Wyłoniono wykonawcę robót budowlanych.	2
Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dzierżonowie	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie. Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Rozpoczęto procedurę przetargową na wybór wykonawcy.	2
Rozdział kanalizacji deszczowej od sanitarnej w Dzierżonowie	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie. Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Wyłoniono wykonawcę robót budowlanych.	2
Budowa sieci kanalizacyjnej w Dzierżonowie (ok. 0,9 km)	Wykonano sieć kanalizacji sanitarnej do nowobudowanych domów przy ul. Złotej oraz sieć kanalizacji sanitarnej przy osiedlu Makowym w Dzierżonowie. Pierwsze nieruchomości mają możliwość podłączenia do sieci kanalizacyjnej.	4
Budowa kanalizacji sanitarnej w Pieszcach oraz kanału tranzytowego do oczyszczalni ścieków w Dzierżonowie.	Wykonano niezbędną dokumentację wraz z oceną oddziaływania na środowisko. Złożono wniosek o dofinansowanie Podpisano umowę na dofinansowanie zadania. Wyłoniono wykonawcę robót budowlanych.	2
Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych	Na podstawie informacji uzyskanych od Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. została sporządzona ewidencja zbiorników bezodpływowych. Na tej podstawie Straż Miejska rozpoczęła prowadzenie kontroli nieruchomości, które posiadają zbiorniki bezodpływowe.	3
Prowadzenie działań w zakresie wykonania obowiązku przyłączenia się do sieci kanalizacji sanitarnej	Straż Miejska prowadzi kontrole nieruchomości, które posiadają zbiorniki bezodpływowe. W celu wsparcia właścicieli nieruchomości w zakresie wykonania przyłącza kanalizacyjnego w 2011r. został sporządzony przez Burmistrza projekt Programu Małych Ulepszeń, który umożliwi dofinansowanie tych działań. Program Małych Ulepszeń został przyjęty przez Radę Miejską Dzierżonowa na początku 2012r. Wdrożenie programu nastąpi w 2012r.	1
Prowadzenie pomiarów jakości ścieków deszczowych odprowadzanych do rzeki Piławy	W 2011r. zostały przeprowadzone dwukrotnie badania jakości ścieków deszczowych odprowadzanych siecią kanalizacji deszczowej do rzeki Piława. Nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych	5
Czyszczenie sieci kanalizacji deszczowej	W 2011r. oczyszczono 1514 sztuk wpustów deszczowych (wszystkie wpusty uliczne zostały oczyszczone) i oczyszczono 820 mb sieci kanalizacji deszczowej (wytypowane odcinki kanalizacji deszczowej, w których zaobserwowano utrudnienia w odprowadzeniu wód opadowych i roztopowych.	5

Utrzymanie czystości dróg i chodników	Na podstawie umowy z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Dzierżoniowie prowadzone jest stałe oczyszczanie ulic. Częstotliwość sprzątnięcia zależy od lokalizacji i charakteru ulicy. Częstotliwość waha się od codziennego sprzątnięcia (np. Rynek) do 1 sprzątnięcia w ciągu miesiąca (np. ulice na osiedlach domów jednorodzinnych). Sprzątnięciem objęte są wszystkie utwardzone drogi i parkingi (parkingi należące do Gminy Miejskiej Dzierżoniów) na terenie Dzierżoniowa.	5
---------------------------------------	--	---

PRIORYTET II		
Cele 1. Zwiększenie ilości i atrakcyjności miejsc aktywnego wypoczynku. 2. Uatrakcyjnienie parków i zieleńców. 3. Należyte utrzymanie terenów zieleni miejskiej i miejsc aktywnego wypoczynku.		
Zadanie	Opis zrealizowanych prac	Skala oceny
Budowa: Centrum Treningowo – Pobytowe na terenie OSiR	W 2011r. zakończono dokumentację projektową. Zadanie obejmuje m.in. przebudowę kompleksu basenowego, przebudowę istniejących obiektów OSiR, przebudowę kortów tenisowych, zagospodarowanie terenów. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022. Ze względu na duży koszt przedsięwzięcia wykonanie zadania uzależnione jest od uzyskania znacznego dofinansowania.	1
Budowa i modernizacja obiektów sportowych dla potrzeb turystyki aktywnej	W latach poprzednich wykonano dokumentację projektową. Przedsięwzięcia planowane jest na terenie OSiR przy ul. Strumykowej. Zadanie obejmuje m.in. budowę boiska o nawierzchni trawiastej, modernizację istniejących boisk, budowę parkingu. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	1
Modernizacja stadionu miejskiego	W latach poprzednich wykonano dokumentację projektową. W 2010r. został wybudowany i oddany do użytkowania budynek socjalno – szatniowy. Zakres przewidzianych prac obejmuje m.in. modernizację trybun, budowę zadaszenia trybuny zachodniej, budowę parkingu, wykonanie nawierzchni syntetycznej bieżni, wykonanie ogrodzenia. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022. W 2010r. został złożony wniosek o dofinansowanie z Programu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Dolnośląskiego – nie przyznano dofinansowania.	2

Obiekty sportowe	1) Zagospodarowanie terenu na funkcję sportowo-rekreacyjną przy Szkole Podstawowej nr 9. Wykonano dokumentację projektową. W ramach przedsięwzięcia jest m.in. zagospodarowanie terenu na funkcję sportowo – rekreacyjną oraz budowa hali sportowej. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	1) 1
	2) Remont koryta basenu kąpielowego przy ul. Sienkiewicza 13 Nie podjęto działań. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	2) 0
Budowa boisk w ramach programów rządowych	W 2011 wybudowano i oddano do użytkowni boisko przy Gimnazjum Nr 3 przy ul. Sikorskiego w ramach programu „Moje boisko ORLIK 2012”. W ramach tego programu zrealizowano już dwa orliki (Gimnazjum Nr 3 i Nr 1) oraz boiska przy Szkole Podstawowej Nr 9 i 5.	5
Nowe nasadzenia drzew i krzewów	W 2011r. posadzono: 72 drzewa , 374 szt. krzewów, 33.262 szt. kwiatów.	5
Uzupełnienie parków i zieleńców o elementy małej architektury (ławki, kosze, ogrodzenia itp) oraz ich konserwacja	Prowadzony jest stały nadzór nad elementami małej architektury na terenach zieleni miejskiej. W 2011r. zakupiono i zamontowano 32 ławki oraz 100 koszy na śmieci (kosze zamontowano na terenach zielonych oraz przy chodnikach).	5
Zagospodarowanie parków w mieście	W 2010 r. została wykonana koncepcja zagospodarowania parku przy ul. Świdnickiej (przy byłej restauracji Centralna). Według tej koncepcji zostały częściowo posadzone drzewa i krzewy. Nie został rozstrzygnięty przetarg na całkowite zagospodarowanie terenu, ze względu na zbyt wysoką cenę.	1
Place zabaw	W latach poprzednich została wykonana dokumentacja projektowa dotycząca rozbudowy placu zabaw na terenie międzyosiedlowym przy ul. Sikorskiego. Zakres przedsięwzięcia obejmuje m.in. budowę boiska z trawy syntetycznej, budowę placu zabaw dla najmłodszych i dzieci starszych, budowę placu do ćwiczeń siłowych, parking, zaplecze szatniowo-sanitarne, oświetlenie.	1
	Rozpoczęte zostały prace w zakresie budowy placu zabaw przy ul. Brzegowej 129. Planowany termin zakończenia prac I półrocze 2012r. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022	1
Zlecenie usług w zakresie należytego utrzymywania terenów zieleni miejskiej i miejsc aktywnego wypoczynku oraz nadzór nad pracami	Stały nadzór i utrzymanie terenów zielonych prowadzone jest przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – podmiot wyłoniony w wyniku zamówienia publicznego. Obsługa prowadzona jest przez cały rok. Zakres prac obejmuje m.in. koszenie traw, pielęgnację krzewów, sprzątanie alejek i trawników, opróżnianie koszy na śmieci itp. Umową objęte są wszystkie zorganizowane parki i zieleńce. Tereny zieleni przydrożnej utrzymywane są na podstawie umowy dotyczącej należytego utrzymania dróg.	5

	Na pozostałych terenach należących do gminy prowadzone są prace porządkowe w przypadku zaistnienia takiej potrzeby (np. usunięcie porzuconych odpadów, przycięcie drzew itp.). W 2011r. na utrzymanie terenów zielonych wydatkowano kwotę 534283,56 zł	
--	--	--

PRIORYTET IV		
Cele 1. Zapewnienie jak najlepszej jakości powietrza – utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych wartości. 2. Ograniczenie uciążliwości związanej z transportem tranzytowym i miejskim. 3. Redukcja zanieczyszczeń z tzw. „niskiej emisji”. 4. Obniżenie poziomu zużycia energii w jednostkach gminnych o 10% do 2014r. w stosunku do roku bazowego 2008.		
Zadanie	Opis zrealizowanych prac	Skala oceny
Restrukturyzacja południowo wschodniej części Dzierżoniowa	W ramach przedsięwzięcia została wykonana dokumentacja projektowa. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	1
Modernizacja ul. Brzegowej	W 2011r. została zakończona modernizacja ulicy Brzegowej.	5

Budowa drogi średnicowej	W ramach przedsięwzięcia została wykonana dokumentacja projektowa. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	1
Budowa obwodnic miasta Dzierżoniowa – odcinek południowy i wschodni.	Zadanie jest realizowane przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu. Według złożonych projektowych początek obwodnicy zlokalizowany jest przy ul. Świdnickiej za salonem Skoda natomiast koniec obwodnicy za Piławą Dolną. W roku sprawozdawczym trwały uzgodnienia projektowe.	0
Współfinansowanie zewnętrznych inwestycji infrastrukturalnych – modernizacja drogi Dzierżoniów – Łagiewniki	Zadanie jest realizowane przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu. Została zakończona dokumentacja. W 2011r. został rozstrzygnięty przetarg i wyłoniony wykonawca, rozpoczęte zostały prace budowlane. Odcinek drogi na terenie Dzierżoniowa (ul. Wrocławska od Piastowskiej do granic Dzierżoniowa) przewidziany jest do modernizacji w 2012r.	1
Budowa i przebudowa dróg gminnych – budowa łącznika od ul. Zielonej do ul. Polnej	Nie podjęto działań. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	0
Budowa i przebudowa dróg gminnych – budowa łącznika Nowowiejska – Świdnicka	Nie podjęto działań. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	0
Sieć ścieżek rowerowych	W latach poprzednich została wykonana koncepcja przebiegu ścieżek rowerowych. W 2010r. miasto współfinansowało budowę ścieżki rowerowej do Pieszyc. Wykonana jest dokumentacja projektowa ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu ul. Piastowska – Świdnickiej (od świateł do ul. Akacjowej). W 2011r. została oddana do użytkowania trasa rowerowa wzdłuż ulicy Rzeźniczej o długości 880 metrów oraz przy ul. Brzegowej na odcinku 300 metrów. Łączna długość ścieżek rowerowych na terenie Dzierżoniowa wynosi 11.155 metrów.	1

Współfinansowanie zewnętrznych inwestycji infrastrukturalnych – remont dróg wojewódzkich	W 2010r. został wykonany remont ul. Daszyńskiego, ul. Kościuszki. Trwają prace modernizacyjne na ul. Piastowskiej (w latach poprzednich została zmodernizowana część ul. Piastowskiej od ul. Bielawskiej do Złotej). W 2011r. rozpoczęta została modernizacja odcinka od ul. Złotej do granic Dzierżoniowa.	5 3
Budowa parkingów na terenie miasta	W latach poprzednich w ramach modernizacji dróg zostało utworzonych 220 miejsc parkingowych na osiedlu Różanym i na osiedlu Tęczowym 120 miejsc parkingowych . Wykonano dokumentację projektową na budowę parkingu na wysokości budynku nr 20 na Os. Błękitnym. W latach następnych planuje się kontynuację parkingów na Osiedlu Tęczowym. Szczegółowy opis zadania znajduje się w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2012-2022.	2
Realizacja zadań określonych w Miejskim Programie Energetycznym na lata 2010-2014	1) modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 5, zakres termomodernizacyjny zrealizowano 100 % zadania 2) termo- modernizacja budynku Przedszkola Publicznego Nr 1; zakres termomodernizacyjny zrealizowano 100 % zadania, 3) modernizacja i termo- modernizacja Przedszkola Publicznego Nr 7, wykonano dokumentację projektową, 4) modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 6, wykonano dokumentację projektową, 5) modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 3, wykonano dokumentację projektową, zakres termomodernizacyjny zrealizowano 60 % zadania 6) termomodernizacja obiektów oświaty, kultury i pomocy społecznej, w tym: - Przedszkole Niepubliczne nr 3 wykonano dokumentację projektową, poziom 1, - Przedszkole Niepubliczne nr 4 wykonano dokumentację projektową, poziom 1, - Przedszkole Niepubliczne nr 6 wykonano dokumentację projektową, poziom 1.	1) 5 2) 5 3) 1 4) 1 5) 4 6) 1
Zakup i montaż systemów monitoringu zużycia energii	Nie podjęto działań	0

Zmiany organizacji ruchu	Na bieżąco realizowane jest zadanie przez Wydział Inżynierii Miejskiej Urzędu Miasta w Dzierżonowie.	Zadanie nie oceniane punktowo
Monitorowanie zużycia nośników energii w Urzędzie Miasta oraz jednostkach podległych gminie	Prowadzony jest stały monitoring zużycia nośników energii w Urzędzie Miasta oraz jednostkach podległych gminie.	5

PRIORYTET V		
Edukacja ekologiczna Cele 1. Rozwój szkolnej edukacji w zakresie ochrony środowiska, dostępu informacji o środowisku oraz kształtowania zachowań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju. 2. Zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji na temat stanu środowiska i działań na rzecz jego ochrony.		
Zadanie	Opis zrealizowanych prac	Skala oceny
Organizacja Miejskiej Olimpiady Ekologicznej	Olimpiada została przeprowadzona.	5
Organizacja konkursu „Zbieramy makulaturę w szkole”	Konkurs został przeprowadzony. W roku szkolnym 2010/2011 roku zebrano 55.450 kg	4
Organizacja konkursu „Zbieramy zużyte baterie”	Konkurs został przeprowadzony. W roku szkolnym 2010/2011 roku zebrano 118.462 sztuk.	5
Współpraca ze szkołami w zakresie działań ekologicznych	Urząd Miasta współpracuje ze szkołami i przedszkolami w zakresie działań związanych z ochroną środowiska	5

Współpraca z mediami w zakresie ochrony środowiska	Najważniejsze informacje w zakresie ochrony środowiska zamieszczane są w Gońcu Dzierżoniowskim oraz przekazywane do lokalnych mediów.	5
Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie	Na stronie internetowej http://bip.um.dzierzonow.pl/ znajduje się zakładka poświęcona ochronie środowiska. Jest ona aktualizowana na bieżąco.	Zadanie nie oceniane punktowo

PRIORYTET VI

Zarządzanie środowiskowe.

Cele

1. Doskonalenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania w Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie.
2. Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego w aspekcie ochrony środowiska.
3. Podniesienie bezpieczeństwa powodziowego.
4. Zmniejszenie uciążliwości dla mieszkańców Dzierżoniowa związanych z utrzymywaniem zwierząt domowych na terenie Dzierżoniowa.

Zadanie	Opis zrealizowanych prac	Skala oceny
Realizacja działań doskonalących realizowanych w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Urzędu Miasta Dzierżoniowa	W 2011r. został przeprowadzony audit zewnętrzny Zintegrowanego Systemu Zarządzania (ZSZ) z oceną pozytywną. Zaplanowane działania doskonalące w ramach ZSZ zostały zrealizowane.	5
Wydawanie decyzji środowiskowych jako narzędzia prewencyjnego umożliwiającego minimalizowanie uciążliwości przyszłych przedsięwzięć	Zadanie realizowane jest na bieżąco przez Wydział Inżynierii Miejskiej Urzędu Miasta. W 2010r. prowadzonych zostało 15 postępowań dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zadanie nie oceniane punktowo
Uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jako podstawy lokalizacji nowych inwestycji	Zadanie realizowane jest na bieżąco przez Referat Architektury Urzędu Miasta. W 2010r. w Urzędzie Miasta było prowadzonych 11 postępowań planistycznych.	Zadanie nie oceniane punktowo
Prowadzenie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w ramach tworzenia dokumentów	Zadanie realizowane jest na bieżąco.	Zadanie nie oceniane punktowo

strategicznych gminy		
Współpraca z organami ochrony środowiska oraz innymi jednostkami odpowiedzialnymi za stan środowiska naturalnego	Zadanie jest realizowane na bieżąco.	Zadanie nie oceniane punktowo
Doskonalenie Planu zarządzania kryzysowego	W 2010r. został stworzony nowy Plan zarządzania kryzysowego. Plan jest na bieżąco aktualizowany.	Zadanie nie oceniane punktowo
Utrzymywanie i rozwój zasobów wykorzystywanych w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia	Urząd Miasta posiada zasoby wykorzystywane w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia. Zasoby opisane są w planie zarządzania kryzysowego.	Zadanie nie oceniane punktowo
Usuwanie odpadów wielkogabarytowych porzuconych w korycie rzeki Piławy	W 2011r. przeprowadzono oczyszczanie koryta z odpadów wielkogabarytowych i usunięto drzewa i krzewy zarastające koryto.	1
Konserwacja i rekonstrukcja systemów melioracyjnych	W 2011r. przeprowadzono konserwację rowów o łącznej długości 3916 metrów.	4
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie utrzymywania schroniska dla zwierząt w Dzierżoniowie	Urząd Miasta posiada stałą umowę na wylapywanie psów i umieszczanie ich w schronisku dla zwierząt w Dzierżoniowie. Odłowy prowadzone są na bieżąco na zgłoszenie Straży Miejskiej. W 2011r. z terenu Dzierżoniowa trafiło do schroniska 100 psów.	5
Zwalczanie bezdomności kotów poprzez sterylizację i kastrację kotów bezdomnych	W 2011 roku zabiegom sterylizacji zostało poddanych 128 kotów.	5
Prowadzenie elektronicznej identyfikacji psów	Identyfikacja prowadzona jest na bieżąco – zarejestrowanych jest 1601. W 2011r. oznakowanych zostało 109 psów.	5

Załącznik nr 1. Wykaz pomników przyrody.

POMNIKI PRZYRODY NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ DZIERŻONIÓW

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Położenie geograficzne (długość geograficzna, szerokość geograficzna)	Opis lokalizacji			Forma własności	Rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór	Ochrona w zakresie prawa międzynarod.		
											stopnie [°]	minuty [']	sekundy ["]							
1	Cis pospolity	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października 1993r.	Cis pospolity, wiek drzewa - około 205 lat; rozpiętość korony drzewa 7 m	155	11	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	324/28	16 50	38 43	49 43		ul. Pocztowa	własność gminy	BI	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE	
2	Platan klonolistny	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października 1993r.	Platan klonolistny, wiek drzewa - około 140 lat; rozpiętość korony drzewa 17 m	465	20	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	495/7	16 50	38 43	41 53		róg ul. Świdnickiej i Kościuszki	własność prywatna	BA	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE	
3	Dąb szypułkowy	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października 1993r.	Dąb szypułkowy, wiek drzewa - około 250 lat; rozpiętość korony drzewa 20 m	420	25	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Przedmieście	648	16 50	39 43	59 21		teren posesji przy ul. Wojska Polskiego 13	własność prywatna	B- R IV A	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE	
4	Buk pospolity	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października	Buk pospolity, rozpiętość korony drzewa 15 m wiek drzewa - około 150 lat;	345	30	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	288/11	16 50	38 43	42 52		róg ul. Świdnickiej i Kościuszki	własność gminy	B	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE	

			a 1993r															
5	Buk pospolity czerwolistny	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października 1993r	Buk pospolity czerwolistny, wiek drzewa - około 190 lat; rozpiętość korony drzewa 15 m	408	20	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	95/9	16 50	38 43	43 55	park przy ul. Świdnickiej	własność gminy	BP	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
6	Buk pospolity zwisający	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października 1993r	Buk pospolity zwisający, wiek drzewa - około 180 lat; rozpiętość korony drzewa 16 m	350	13	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	159/12	16 50	39 43	4 49	park przy ul. Piłsudskiego	własność gminy	B	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
7	Lipa drobnolistna	27.10.1993r.	Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa Nr LXV/156/93 z dn. 27 października 1993r	Lipa drobnolistna, wiek drzewa - około 180 lat; rozpiętość korony drzewa 15 m	468	30	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	700	16 50	38 43	27 30	ul. Kolejowa	własność gminy	BZ	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
8	Cis pospolity	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Cis pospolity, wiek drzewa - około 160 lat; rozpiętość korony drzewa 6 m	96	10	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	81/13	16 50	39 43	3 53	ul. Daszyńskiego 12	własność prywatna	B	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
9	Dąb szypułkowy	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Dąb szypułkowy, wiek drzewa - około 160 lat; rozpiętość korony drzewa 20 m	400	25	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	324/28	16 50	38 43	48 48	ul. Świdnicka w odległości 30m od Kina Zbyszek	własność gminy	BI	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE

10	Jesion wyniosły	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Jesion wyniosły, wiek drzewa - około 110 lat; rozpiętość korony drzewa 10 m	218	25	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	324/28	16 50	38 43	46 9	ul. Mickiewicza, obok Kina Zbyszek	własność gminy	BI	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
11	Cis pospolity	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Cis pospolity, wiek drzewa - około 210 lat; rozpiętość korony drzewa 7 m	150	11	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	796/26	16 50	38 43	42 45	ul. Mickiewicza, teren Zespołu Szkół Nr 1	Powiat dzierżoniowski	BI	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
12	Platan klonolistny	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Platan klonolistny, wiek drzewa - około 160 lat; rozpiętość korony drzewa 30 m	785	30	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	332/4	16 50	38 43	46 40	ulica Poczтовая obok Urzędu Skarbowego	własność gminy	BI	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
13	Cis pospolity (2 szt.)	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Cis pospolity, wiek drzewa - około 110 lat; rozpiętość korony drzewa 9 m	100; 90	8	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	271/1	16 50	39 43	3 33	pul. Kościelna obok murów obronnych	własność prywatna	BZ	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE
14	Cis pospolity (7 szt.)	27.11.2006r.	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 221 Poz. 2494)	Cis pospolity (7 szt.), wiek drzew - około 70 lat; rozpiętość korony drzew 5 m	123 (największe)	8	Dzierżoniów	Dzierżoniów	Centrum	98	16 50	38 43	40 55	ul. Świdnicka w pobliżu restauracji Centralna	własność gminy	B	Burmistrz Dzierżoniowa	NIE

[illegible]

Załącznik nr 2. Parametry zanieczyszczenia powietrza oraz parametry meteorologiczne zmierzone w latach 2007-2011 na stacji przy ul. Piłsudskiego w Dzierżoniowie (*dane: www.wroclaw.pios.gov.pl/*)

2007

Para metr	Jedno stka	Norm a	Miesi ąc	Średnia ⁽¹⁾													
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
Dwutlenek siarki (SO ₂)	μg/m ³	20		10	16	13	9	5	4	3	5	4	9	16	24		10
Tlenek azotu (NO)	μg/m ³	-		3	6	9	5	1	1	0	1	1	4	6	10		4
Dwutlenek azotu (NO ₂)	μg/m ³	40		12	19	22	19	13	10	9	11	12	20	17	19		15
Tlenki azotu (NO _x)	μg/m ³	30		17	29	35	27	15	12	10	13	15	27	26	35		22
Pył zawieszony (PM ₁₀)	μg/m ³	40			38	48	34	22	19	17	21	18	32	35	55		30
Prędkość wiatru (WS)	m/s	-		1.9	0.6	0.4	0.6	0.2	0.2	0.5	0.2	0.5	0.3	1	0.7		0.5
Kierunek wiatru (WD)	° (stopnie)	-		242	227	209	309	217	244	248	309	267	283	244	219		247
Ciśnienie atmosferyczne (PH)	hPa	-		997	995	998	1002	995	996	996	998	999	1004	998	1004		999
Temperatura (TP)	°C	-		2.4	0.8	4	8.7	13.2	16.6	16.9	16.3	10.5	5.8	0.4	-1.7		7.9

2008

Para metr	Jedno stka	Norm a	Miesi ąc	Średnia ⁽¹⁾													
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		

Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³	20	18	16	11	9	5	4	3	3	6	11	13	17	10
Tlenek azotu (NO)	µg/m ³	-	4	5	2	2	1		1	1	2	8	8	9	4
Dwutlenek azotu (NO ₂)	µg/m ³	40	17	19	14	17	13		9	11	14	20	20	22	16
Tlenki azotu (NO _x)	µg/m ³	30	22	27	17	21	15		11	12	17	32	32	35	21
Pył zawieszony PM10 (PM ₁₀)	µg/m ³	40	30	35	25	24	20	22	17	15	20	28	31	38	26
Prędkość wiatru (WS)	m/s	-	1.1	1.2	1.2	0.3	0.4	0.1	0.4	0.4	0.4	0.5	0.9	0.4	0.4
Kierunek wiatru (WD)	° (stopnie)	-	200	230	233	305	356	339	297	236	2	224	213	221	236
Ciśnienie atmosferyczne (PA)	hPa	-	1001	1005	990	995	999	998	998	997	1001	1000	997	1001	998
Temperatura (TP)	°C	-	0.7	1.9	2	6.3	11.4	15.7	16.7	16.4	10.6	7.7	3.7	-0.3	7.8
Wilgotność (RH)	%	-	82	76	75	79	76	64	65	64	78	79	82	84	75
Ilość opadu (RF)	mm	-	27	9.6	26.6	62.5	85.7	45.9	68.1	66.9	66.5	44.2	15.9	16.1	535
Radiacja całkowita (RAD)	W/m ²	-	31	61	92	138	186	204	187	157	90	69	35	18	106

2009

Para metr	Jedno stka	Norm a	Miesi ąc	Średnia ⁽¹⁾											
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³	20	29	20	11	7	4	3	3	4	5	10	13	19	11
Tlenek azotu (NO)	µg/m ³	-	14	9	3	5	1	1	1	2	5	6	9	8	5

Dwutlenek azotu (NO ₂)	µg/m ³	40	31	21	14	20	12	9	9	12	19	17	19	24	17
Tlenki azotu (NO _x)	µg/m ³	30	52	34	19	28	14	11	12	16	26	26	32	36	25
Pył zawieszony PM10 (PM ₁₀)	µg/m ³	40	64	33	22	40	18	16						71	
Prędkość wiatru (WS)	m/s	-	0.4	0.9	0.9	0.5	0.4	0.7	0.4	0.3	0.2	0.6	1	0.3	0.4
Kierunek wiatru (WD)	° (stopnie)	-	214	246	266	132	323	318	268	304	269	273	201	197	253
Ciśnienie atmosferyczne (PA)	hPa	-	999	995	995	999	1001	997	998	1001	1002	999	995	993	998
Temperatura (TP)	°C	-	-4.1	-2.7	1.6	9.7	11.4	12.6	17.1	17.1	13.2	5.1	5.3	-2.5	7
Wilgotność (RH)	%	-	86	89	83	64	72	82	73	69	79	90	81	90	80
Ilość opadu (RF)	mm	-	20.2	56.4	65.8	14	104.2	158.5	72.2	45.4	18.1	63	13.6	41.9	673.3
Radiacja całkowita (RAD)	W/m ²	-	25	39	72	182	179	149	198	178	111	48	37	18	103

2010

Para metr	Jedno stka	Norm a	Miesi ąc	Średnia ⁽¹⁾												
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³	20	44	25	11	6			4	4	6	11	13		36	14
Tlenek azotu (NO)	µg/m ³	-		5	3	3		1	1	1	3	7	6		21	5
Dwutlenek azotu (NO ₂)	µg/m ³	40		27	18	18		12	12	12	15	22	19		33	20
Tlenki azotu (NO _x)	µg/m ³	30		34	23	22		13	14	15	19	33	29		65	28

Pył zawieszony PM10 (PM ₁₀)	µg/m ³	40								15	19		28		86	
Prędkość wiatru (WS)	m/s	-	0.3	0.6	1.1	0.5	0.8	0.6	0.4	0.5	0.4	0.5	0.7		1	0.4
Kierunek wiatru (WD)	° (stopnie)	-	207	208	241	303	324	335	324	242	256	191	231		237	255
Ciśnienie atmosferyczne (PA)	hPa	-	998	991	999	1001	995	997	999	997	998	1000	991		994	997
Temperatura (TP)	°C	-	-8.8	-2.5	2	6.9	9.8	15.1	18.7	16.5	10.4	5.3	5.5		-5.2	6.4
Wilgotność (RH)	%	-	93	85	74	71	89	80	79	82	87	84	89		91	84
Ilość opadu (RF)	mm	-	2	22.7	26	59.9	108.4	83.6	134.3	143.3	77.5	4	55.2		39	755.9
Radiacja całkowita (RAD)	W/m ²	-	20	58	105	156	118	213	195	143	98	74	30		23	104

Dzierżoniów - 2011

Para metr	Jedno stka	Norm a	Miesi ąc	Średnia ⁽¹⁾												
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³	20		24	28	16	7	6	5	4	5	6	11	20	13	12
Tlenek azotu (NO)	µg/m ³	-		15	13	10	4	2	1	1	2	5	11	24	8	8
Dwutlenek azotu (NO ₂)	µg/m ³	40		24	28	25	20	15	12	10	12	17	17	21	11	18
Tlenki azotu (NO _x)	µg/m ³	30		46	47	41	26	18	13	11	15	25	34	58	23	30
Pył zawieszony PM10 (PM ₁₀)	µg/m ³	40		56	82	54	29	22	17	13	18	20	32	70	21	35
Prędkość wiatru (WS)	m/s	-		0.8	0.5	0.4	0.8	0.1	0.5	0.6	0.3	0.3	0.4	0.7	1.4	0.5

Kierunek wiatru (WD)	° (stopnie)	-	226	244	258	311	257	296	300	227	246	220	180	226	247
Ciśnienie atmosferyczne (PA)	hPa	-	1001	1002	1004	1000	1002	999	995	998	1000	1003	1005	996	1000
Temperatura (TP)	°C	-	-1.1	-3.7	3.3	10	14	18.8			13.9	7.2	2.7	1.5	
Wilgotność (RH)	%	-	90	82	73	69	73	78	83	82	83	89	85	83	81
Ilość opadu (RF)	mm	-	27.4	8	31.9	51.2	41.7	33.7	134.1	81.7	68	35.2	0.8	25.9	539.6
Radiacja całkowita (RAD)	W/m ²	-	30	56	99	142	216	194	154	145	110	61	41	24	106

Legenda:

x	Wartość < 50% normy.
x	
x	50 % normy < wartość < 75 % normy
x	75 % normy < wartość < 100 % normy
x	Wartość przekracza normę

⁽¹⁾ Wartość średnioroczna jest obliczana jeśli ilość wyników jest większa lub równa 8 (75% roku).